

OZNÁMENÍ KONCEPCE
dle zákona č. 100/2001 Sb.
ve znění pozdějších předpisů
(dle přílohy č. 7 citovaného zákona)

**AKTUALIZACE STRATEGICKÉHO PLÁNU
HL. M. PRAHY 2014**

Zpracovatel: IPR hlavního města Prahy

Červenec 2014

OBSAH

ÚVOD	1
Důvody a cíle posouzení Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy.....	1
1. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI	3
2. ÚDAJE O KONCEPCI	4
2.1. Název koncepce	4
2.2. Obsahové zaměření (osnova)	4
2.3. Charakter	4
2.4. Zdůvodnění potřeby pořízení	4
2.5. Základní principy a postupy (etapy) řešení.....	5
2.6. Hlavní cíle.....	5
2.7. Přehled uvažovaných variant řešení	7
2.8. Vztah k jiným koncepcím, možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry.....	8
2.9. Předpokládaný termín dokončení	8
2.10. Návrhové období.....	8
2.11. Způsob schvalování	8
3. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ	9
3.1. Vymezení dotčeného území	9
3.2. Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny	9
3.3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území	9
3.4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území	36
4. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ	38
4.1. Vlivy z hlediska přírody krajiny.....	38
4.2. Vlivy z hlediska ochrany ovzduší, ochrany před nadměrným hlukem a veřejného zdraví.....	39
4.3. Vlivy z hlediska ochrany půdy a horninového prostředí.....	39
4.4. Vodní hospodářství.....	39
4.5. Vlivy na další složky životního prostředí	40
5. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE	41
5.1. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky	41
5.2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce.....	41
5.3. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví	41
5.4. Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.....	41
POUŽITÉ ZDROJE INFORMACÍ A DAT	43

ÚVOD

Předložené oznámení návrhu koncepce „Aktualizace strategického plánu hl. m. Prahy“ je zpracováno na základě § 10c) zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Oznámení koncepce vychází z obsahu přílohy číslo 7 citovaného zákona. Procedura posouzení vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci probíhá v souladu s § 21, písm. d) zákona, v působnosti Ministerstva životního prostředí České republiky (dotčené území zahrnuje celý kraj Hlavní město Praha).

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá dále povinnost posoudit, zda provádění koncepce může významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry a jaká opatření je nutno přijmout pro jejich ochranu.

Základním materiálem pro zpracování Oznámení koncepce je především aktuálně rozpracovaná verze dokumentu „Aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy“, ale i další koncepční dokumenty, podklady a informace o území hlavního města, literární, mapové a internetové podklady a vybrané koncepce celostátního charakteru. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v závěru Oznámení jako seznam použitých podkladů.

Soulad uvedené koncepce s povinnostmi vyplývajícími ze zákonných ustanovení byl konfrontován s platnou právní úpravou. Existují-li nějaké další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovatelům oznámení koncepce v době jeho realizace známy.

S ohledem na skutečnost, že strategické plány míří do celé řady oblastí života a také s ohledem na předchozí zkušenosti zpracovatelů s posuzováním koncepcí z hlediska jejich vlivů na životní prostředí a udržitelný rozvoj předpokládáme, že příslušný úřad bude v závěrech zjišťovacího řízení požadovat zpracování dokumentace hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí. Z toho důvodu bylo oznámení koncepce pojato minimalistickým způsobem bez ambicí řešit případné střety strategického plánu s ochranou životního prostředí již v této fázi posuzování.

Důvody a cíle posouzení Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy

Původní Strategický plán hlavního města Prahy, schválený usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 19/03 dne 25. května 2000, navázal na polistopadový vývoj roku 1989 ve veřejné správě, reflektovaný v alternativním scénáři rozvoje města „Praha 2010“ z let 1993-1994. Byl zpracováván a projednáván za bohaté účasti odborné i laické veřejnosti a za aktivní účasti zahraničních, především britských odborníků ve 2. polovině 90. let.

Součástí Strategického plánu byl i záměr monitorovat jeho plnění, přijímat potřebná opatření při zjištění odchylek ve skutečném vývoji města od plánovaných a schválených priorit a programů k jejich naplnění, případně aktualizovat jej, ukáže-li se taková potřeba.

Zastupitelstvo i Rada hlavního města Prahy projednávaly tzv. „monitorovací zprávy“ o naplňování strategické koncepce hlavního města Prahy od roku 2001 každoročně. O zpracování první aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy bylo rozhodnuto nejprve Radou a posléze

i Zastupitelstvem v únoru 2004. Hotová Aktualizace Strategického plánu byla schválena usnesením Zastupitelstva č. 22/42 ze dne 11. 12. 2008.

Usnesením č. 903 ze dne 31. 5. 2013 Rada hl. m. Prahy vzala na vědomí zahájení přípravy aktualizace Strategického plánu, které svěřila do kompetence Sekce strategií a politik Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

Původní Strategický plán hlavního města Prahy v době svého vzniku nepodléhal posouzení vlivů na životní prostředí. Tehdy platný zákon č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ukládal tuto povinnost pouze u určených celostátních koncepcí, schvalovaných ústředními orgány státní správy a u územních plánů velkých územních celků.

Dne 27. června 2001 byla schválena Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, která ukládá členským státům EU implementovat do svých právních řádů povinnost posuzovat ve vyjmenovaných oborech i regionální a lokální rozvojové strategie, plány a programy a jejich změny. Tato směrnice byla do českého právního řádu promítnuta zákonem č. 93/2004 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Současně jím byla zrušena platnost zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí, v tehdy platném znění.

Podle této právní úpravy s účinností od 1. 5. 2004 podléhají posouzení vlivů na životní prostředí i změny lokálních a regionálních koncepcí (strategií, plánů, programů) sociálně ekonomického rozvoje. Pokud je dotčené území tvořeno územním obvodem pouze jedné obce, je příslušným úřadem krajský úřad. Pokud je řešené území územím celého kraje nebo pokud je dotčené území větší nebo jde o řešení přesahující svými vlivy hranice kraje (jako je tomu u Strategického plánu hlavního města Prahy a jeho aktualizace), je příslušným úřadem Ministerstvo životního prostředí.

1. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

1.1. Název organizace

Hlavní město Praha

1.2. IČ

IČ: 00064581

1.3. Sídlo

Hlavní město Praha

Mariánské náměstí 2

110 01 Praha 1

1.4. Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail oprávněného zástupce předkladatele

RNDr. Tomáš Hudeček

primátor hlavního města Prahy

Hlavní město Praha

Mariánské náměstí 2

110 01 Praha 1

Kontaktní osoba:

Tomáš Ctibor

pověřen řízením IPR

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Vyšehradská 57/2077

128 00 Praha 2

Tel.: 236 004 711

E-mail: ctibor@ipr.praha.eu

2. ÚDAJE O KONCEPCI

2.1. Název koncepce

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy

2.2. Obsahové zaměření (osnova)

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy představuje dokument stanovující základní priority sociálně ekonomického rozvoje hlavního města pro následující období 5 až 15 let. Dokument navazuje na strategie a koncepce vypracované na vyšších úrovních (evropské, národní, krajské) i na dílčí koncepce vytvořené na místní úrovni.

Na základě analytických rozborů a široké diskuze bylo identifikováno 6 hlavních strategických cílů, které jsou dále děleny do politik a programů.

2.3. Charakter

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy je střednědobým strategickým dokumentem určujícím priority rozvoje města na období příštích let. Jedná se o dokument, který definuje základní směry rozvoje, neobsahuje však konkrétní projekty, jimiž budou hlavní stanovené strategické cíle realizovány. Lze říci, že Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy stanovuje rámec, v němž by měl rozvoj města v příštích letech probíhat. Strategický plán zohledňuje rovněž další koncepční a strategické dokumenty města.

2.4. Zdůvodnění potřeby pořízení

Hlavní město Praha dlouhodobě pracuje s principy strategického řízení a plánování a průběžně vytváří strategické dokumenty a koncepce sloužící pro stanovení základních rozvojových priorit města.

Současně platná Aktualizace Strategický plán hlavního města Prahy byla vytvořena v roce 2008, s odstupem času a s vývojem názorů a nároků na strategický rozvoj hlavního města vznikla potřeba vytvoření nového dokumentu, který na současný dokument naváže a dále jej rozvine.

K aktualizaci Strategického plánu Praha přistoupila z následujících důvodů:

- došlo k zásadním změnám společenských i ekonomických podmínek, z nichž aktualizovaný Strategický plán hl. m. Prahy vycházel;

- realizace rozvojových aktivit se podstatně odchýlila od předpokladů v dokumentu zakotvených;
- k dispozici jsou nové sociálně ekonomické a demografické vstupní údaje, které dosud nebyly zohledněny (např. výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011);
- došlo ke změně záměru hlavního města pořádat letní olympijské hry 2016 nebo 2020;
- byly připraveny další strategické, programové a koncepční dokumenty, které je nutné zohlednit v rámci strategického rámce (programové dokumenty EU, Metropolitní plán, Národní strategie S3, Regionální inovační strategie S3 a další).

2.5. Základní principy a postupy (etapy) řešení

Proces přípravy Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy byl rozdělen do dvou na sebe navazujících etap:

Analytická část: Analýzy a šetření, vyhodnocení data a informací pro Aktualizaci Strategického plánu hlavního města Prahy s cílem definovat významné okruhy problémů rozvoje a silné stránky Prahy. Součástí této etapy je také maximální zapojení volených představitelů hlavního města, představitelů jednotlivých městských částí, oslovených odborníků a široké veřejnosti do diskuze nad jednotlivými analytickými tématy.

Strategická část: Návrh strategických cílů a na ně navazujících rozvojových politik, který reaguje na definované problémy a využívá potenciálu silných stránek metropole. Návrh strategického rámce vychází z diskuze s volenými představiteli hlavního města, představiteli jednotlivých městských částí, oslovených odborníků a široké veřejnosti.

2.6. Hlavní cíle

V rámci Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy bylo stanoveno 6 hlavních strategických cílů, které budou naplňovány dílčími politikami a programy:

1. LIDÉ - Otevřené a soudržné město využívající potenciál aktivních a vzdělaných obyvatel

Sociálně otevřené a prostupné město, které nabízí podmínky pro demografickou reprodukci, kvalitní vzdělávání založené na inovativním a kreativním přístupu, ekonomickou a celoživotní aktivitu. Praha dokáže flexibilně a fundovaně reagovat na demografickou a sociální dynamiku a nerovnováhy, vyrovnávat kvalitu života v rámci území a revitalizovat své centrum jako přirozený prostor („středobod“) aktivit, setkávání a posilování celoměstské identity a soudržnosti.

Dílčí politiky a programy:

- 1.1 Využití demografického potenciálu a adaptace města na demografické změny
- 1.2 Zachování sociální bezbariérovosti a prostupnosti města, a zvýšení kulturní otevřenosti
- 1.3 Revitalizace centra a vyrovnávání kvality života v rámci města
- 1.4 Zvýšení kvality a výkonnosti vzdělávacího systému jako podmínka konkurenceschopnosti a prosperity města
- 1.5 Posilování místních komunit, lokální kvality života a participace

2. KREATIVITA - Živé, kulturní a kreativní město

Město vědomé si své kultury v metropolitní, ale i lokální rovině, město podporující současné umění s respektem ke svým historickým hodnotám, město s efektivním a udržitelným systémem správy kultury, město otevřené, tvořivé a kreativní.

Dílčí politiky a programy:

- 2.1 Posilování lokálních kulturních aktivit
- 2.2 Rozvoj kreativity a inovativního vzdělávání
- 2.3 Zkvalitnění řízení kultury a sportu
- 2.4 Podpora současného umění pro rozvoj živé metropole
- 2.5 Využití veřejného prostoru pro život města

3. PROSPERITA - Prosperující město

Konkurenceschopná ekonomika využívající svého potenciálu výzkumných a inovačních aktivit a lidských zdrojů, v níž samospráva hraje aktivní roli v oblasti propagace svých ekonomických charakteristik, lákání investic, rozvoje podnikatelského prostředí lidských zdrojů a stimulace spolupráce mezi podnikatelskou, výzkumnou, vysokoškolskou a neziskovou a veřejnou sférou.

Dílčí politiky a programy:

- 3.1 Rozvoj služeb pro podnikání a investice
- 3.2 Posílení fungujícího trhu práce
- 3.3 Podpora udržitelného cestovního ruchu
- 3.4 Využití potenciálu města pro inovace a kreativitu

4. MOBILITA - Fyzicky prostupné, dostupné a propojené město

Udržitelná mobilita založená na vyváženém poměru jednotlivých způsobů dopravy, dobrá dostupnost Prahy v národním a celoevropském měřítku, atraktivnější systém integrované dopravy v metropolitní oblasti, propojené plochy rekreace uvnitř města, zlepšení prostupnosti města pro pěší a cyklisty, sladění dopravy s kvalitou veřejného prostoru, doplnění chybějících propojení mezi částmi města, vyšší úroveň řízení a organizace dopravy s využitím progresivních technologií.

Dílčí politiky a programy:

- 4.1 Integrace do evropských dopravních sítí
- 4.2 Posílení metropolitní veřejné dopravy
- 4.3 Propojování přírodních a krajinných prvků
- 4.4 Doprava v prostoru města

5. PROSTŘEDÍ - Funkční a esteticky kvalitní prostředí ve městě

Estetická i environmentální kvalita města bezprostředně ovlivňuje jeho konkurenceschopnost, udržitelnost a životní styl jeho obyvatel. Současně je indikátorem schopnosti municipální reprezentace město spravovat. Tvář města - v široce pojatém estetickém slova smyslu - především pak jeho část, kterou nazýváme sdíleným veřejným prostorem,

reflektuje hodnotový systém jeho obyvatel a samospráv. Dostatečná kvalita životního prostředí je pak primární podmínkou pro život obyvatel v něm. Design prostředí (všechny jeho složky) musí být determinován požadavky na jeho městotvorný charakter, schopnost motivovat ke sdílení veřejného prostoru a udržitelnost bydlení, mobility a ekonomiky ve městě.

Dílní politiky a programy:

- 5.1 Zkvalitnění - zlepšení urbánního prostředí
- 5.2 Zkvalitnění - zlepšení přírodního prostředí
- 5.3 Zlepšování parametrů kvality životního prostředí
- 5.4 Podpora projektů udržitelnosti města
- 5.5 Ochrana přírody
- 5.6 Využití historického dědictví pro udržitelný rozvoj města

6. SYSTÉM - Chytré a transparentně spravované město

Jedním z prioritních strategických cílů Prahy se musí stát důvěryhodná a efektivní veřejná správa, využívající smart (chytré) technologie a transparentně uplatňující dlouhodobé koncepční plánovací nástroje při rozhodování o svém rozvoji; veřejná správa uplatňující subsidiaritu v samosprávném rozhodování, spojenou s odpovídajícími ekonomickými nástroji - spravedlivým podílem městských částí na finančních zdrojích města; cílem je veřejná správa podporující místní komunity a participaci aktivních občanů na transparentním plánování a rozhodování o budoucím vývoji hlavního města.

Bez naplnění tohoto strategického cíle Prahy se nepodaří realizovat další kroky ke změně současného stavu. Důvěryhodná veřejná správa vyžaduje především obnovení důvěry obyvatel k institucím města a rozhodovacím procesům, tedy musí být maximálně dostupná, transparentní a předvídatelná, umožnit permanentní a snadnou veřejnou kontrolu procesu, nejen výsledků rozhodování, být maximálně efektivní, uplatňovat subsidiaritu v samosprávném rozhodování o místních věcech, spojenou se spravedlivým podílem městských částí na finančních zdrojích města.

Dílní politiky a programy:

- 6.1 Koordinovaný rozvoj Pražské metropolitní oblasti
- 6.2 Respekt ke koncepčnímu a transparentnímu plánování města
- 6.3 Důvěryhodná správa města
- 6.4 Koncepční rozvoj města pomocí koncentrace investic
- 6.5 Využívání chytrých technologií při správě města
- 6.6 Zvyšování odolnosti systémů města

2.7. Přehled uvažovaných variant řešení

Hodnocený dokument neuvažuje více variant řešení. Stanovené strategické cíle a politiky budou postupně upřesňovány a realizovány prostřednictvím konkrétních projektů, které mohou být v případě potřeby podrobeny posuzování jejich vlivu na životní prostředí (EIA).

2.8. Vztah k jiným koncepcím, možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy navazuje na koncepce zpracované na vyšších úrovních (národní, krajské) a také na dokumenty vytvořené na úrovni hlavního města, které řeší dílčí témata (životní prostředí, doprava, sociální oblasti, apod.).

Na národní a regionální úrovni má Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy z hlediska širších vztahů vazbu k následujícím koncepcím:

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2013
- Dohoda o partnerství ČR - EU
- Politika územního rozvoje 2008

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy má dále vztah k následujícím koncepcím a dokumentům zpracovaných na úrovni hl. m. Prahy:

- Strategický plán hl. m. Prahy
- ZÚR hl. m. Prahy
- Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy
- Územně analytické podklady hl. m. Prahy

Připravované dokumenty:

- Metropolitní plán hl. m. Prahy
- Operační program Praha – pól růstu
- ITI – integrované územní investice v Pražském metropolitním prostoru

2.9. Předpokládaný termín dokončení

Předpokládaný termín dokončení Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy je září 2014.

2.10. Návrhové období

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy stanovuje priority a cíle v kratším časovém horizontu na období 2014-2020, v delším časovém horizontu pak do roku 2030.

2.11. Způsob schvalování

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy bude schvalována Zastupitelstvem hlavního města Prahy.

3. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

3.1. Vymezení dotčeného území

Kraj: Hl. město Praha

Katastrální území: Benice, Běchovice, Bohnice, Braník, Břevnov, Březiněves, Bubeneč, Čakovice, Černý Most, Čimice, Dejvice, Dolní Chabry, Dolní Měcholupy, Dolní Počernice, Dubeč, Ďáblice, Háje, Hájek, Hloubětín, Hlubočepy, Hodkovičky, Holešovice, Holyně, Horní Měcholupy, Horní Počernice, Hostavice, Hostivař, Hradčany, Hrdlořezy, Chodov, Cholupice, Jinonice, Josefov, Kamýk, Karlín, Kbely, Klánovice, Kobylisy, Koloděje, Kolovraty, Komořany, Košíře, Královice, Krč, Křeslice, Kunratice, Kyje, Lahovice, Letňany, Lhotka, Libeň, Liboc, Libuš, Lipany, Lipence, Lochkov, Lysolaje, Malá Chuchle, Malá Strana, Malešice, Michle, Miškovice, Modřany, Motol, Nebušice, Nedvězí, Nové Město, Nusle, Petrovice, Pitkovice, Písnice, Podolí, Prosek, Přední Kopanina, Radlice, Radotín, Ruzyně, Řeporyje, Řepy, Satalice, Sedlec, Slivenec, Smíchov, Sobín, Staré Město, Stodůlky, Strašnice, Střešovice, Střížkov, Suchdol, Šeberov, Štěrboholy, Točná, Troja, Třebonice, Třeboradice, Uhřetěves, Újezd u Průhonic, Újezd nad Lesy, Veleslavín, Velká Chuchle, Vinohrady, Vinoř, Vokovice, Vršovice, Vysočany, Vyšehrad, Zadní Kopanina, Záběhlice, Zbraslav, Zličín, Žižkov.

Rozloha řešeného území: 496,4 km²

3.2. Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny

Posuzovanou koncepcí může být potenciálně dotčeno území samosprávného celku kraj Hlavní město Praha. Vzhledem k charakteru koncepce se nepředpokládá dotčení území jiných územně-správních celků ani území sousedících států.

3.3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území

Daná kapitola je zpracována na základě rešerše dostupné literatury a informačních zdrojů a především na základě Územně analytických podkladů hl. m. Prahy, které jsou zpracovány v souladu s vyhláškou č. 500/2006 Sb., a které zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území, udržitelný rozvoj území a určují problémy k řešení územně plánovací dokumentací.

Vedle základních fyzických prostorových vztahů a složek životního prostředí v území obsahují Územně analytické podklady hl. m. Prahy také aspekty ekonomické, sociálně demografické, kulturní a jiné.

V souvislosti se zpracováním dané kapitoly byly z Územně analytických podkladů hl. m. Prahy vybrány pouze aspekty týkající se ochrany přírody a krajiny, životního prostředí, kulturních hodnot a památkové ochrany města.

Kapitola je členěna následujícím způsobem:

- horninové prostředí a terénní morfologie
- hydrologie,
- kvalita vody v tocích na území hl. m. Prahy
- flóra a fauna,
- krajina,
- ochrana přírody,
- sídelní struktura a urbanismus/krajinný ráz,
- klima a znečištění ovzduší,
- fyzikální faktory životního prostředí,
- odpadové hospodářství, staré zátěže území a kontaminované plochy,
- zdraví obyvatel,
- kulturní hodnoty a památková ochrana města.

Vyhodnocení současného stavu životního prostředí v řešeném území (tzv. skutkového stavu) je tzv. prvním krokem řádného posouzení kumulativních a synergických vlivů.

Základní údaje o hl. m. Praze

Praha je politicko-hospodářským a společenským centrem státu a je jeho prvořadým reprezentantem. Rozkládá se pouze na 0,6 % území republiky, ale počet obyvatel představuje 12 % obyvatelstva státu. Hlavní město Praha poskytuje sídlo a služby orgánům státní správy, zákonodárným a politickým institucím, firmám, kulturním a vzdělávacím institucím s celostátní působností. Přínos jeho ekonomické základny je zásadní, na jeho území se trvale vytváří cca 1/4 hrubého domácího produktu celé republiky a každý šestý zaměstnaný v ČR pracuje v Praze.

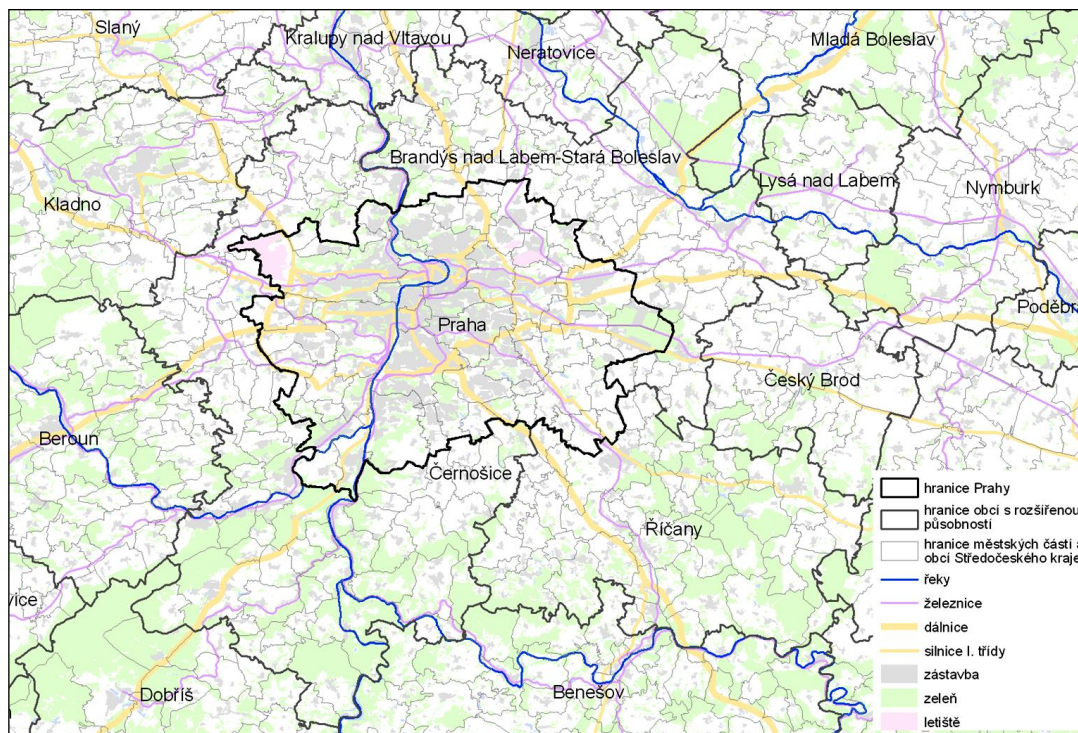
Praha je především bydlštěm více než jednoho milionu obyvatel a zásadně ovlivňuje sídelní strukturu celé země. Současná rozloha města je výsledkem přirozeného historického vývoje a dlouhodobého územního růstu podpořeného centrální polohou uvnitř státu. Praha je také nejdůležitějším cílem cest a největším uzlem vnitrostátní i mezinárodní železniční přepravy ve směrech sever-jih i východ-západ, je křižovatkou všech dálničních tras. Nachází se zde rovněž významné mezinárodní letiště. Populačně je Praha dlouhodobě závislá na migraci jak ze zahraničí, tak hlavně z ostatních regionů státu. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Základní údaje o hl. m. Praze

- rozloha (km²) 496,4
- zeměpisná šířka (severní šířka) 50°4'53.193" N
- zeměpisná délka (východní délka) 14°25'38.39" E
- maximální nadmořská výška (m n. m.) 399
- minimální nadmořská výška (m n. m.) 177
- průměrná roční teplota vzduchu (°C) 9,1

- roční úhrn srážek (mm) 463,6
- počet správních obvodů 22
- počet městských částí 57
- počet katastrálních území 112
- počet trvale bydlících obyvatel (31. 12. 2007) 1 257 158
- hustota zalidnění (obyvatel na km²) 2 534
- podíl obyvatel ve věku 0 – 14 let (%) 12,2
- podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let (%) 72,0
- podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%) 15,8
- obecná míra nezaměstnanosti (%) 3,8
- počet ekonomických subjektů 506 273
- podíl na HDP ČR (%) 25,8

Obrázek 1 Hlavní vnější vazby Prahy v regionu

Zdroj: ÚAP hl. m. Prahy 2012

Horninové prostředí a terénní morfologie

Geologické poměry

Geologický vývoj v oblasti hl. m. Prahy probíhá téměř tři čtvrtě miliardy let, od starohor až po současnost. Tomu odpovídá i pestrost horninového podloží. Území bylo třikrát zaplaveno mořem, na jehož dně se ukládaly bohaté vrstvy sedimentů, mezitím zase vystupovalo, když horotvornými procesy vznikala pohoří.

Území hl. m. Prahy leží ve střední části Českého masivu a spadá do oblasti tepelsko-barrandienské. Nejstarší geologický podklad území Prahy tvoří na severozápadě a jihozápadě svrchní proterozoikum. Mladší paleozoikum je zastoupeno ordovikem, silurem a devonem. Paleozoické uložení byly zvrásněny do úzkého brachysynklinoria protaženého ve směru jihozápad - severovýchod, kde nejstarší horniny vystupují na okrajích a nejmladší uprostřed struktury. Pravidelnost uložení je porušena příčnými a podélnými poruchami (pražský zlom, šárecký zlom, závistský přesmyk). Dnešní rozšíření křídových sedimentů na území Prahy je výsledkem terciární a kvartérní denudace. Proto se zde zachovaly jen horniny mořského a sladkovodního (příp. brakického) cenomanu a spodního a středního turonu. Terciární sedimenty jsou v zájmovém území zastoupeny uloženinami řazenými k miocénu a pliocénu. Kvartér je zastoupen pleistocenními a holocenními sedimenty. Značný význam, co do rozsahu i mocnosti, mají na území Prahy antropogenní uložení. Jejich ukládání je spojeno zejména se stavební a těžební činností. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Geomorfologické poměry

Území Prahy se nachází ve střední části České vysočiny, převážně v oblasti Poberounské soustavy, menší část na severovýchodě je součástí České tabule. Pro rozhodující část území, více než 4/5, je typický plochý až mírně zvlněný reliéf, který svými relativně malými výškovými rozdíly dodává většině území celkově plošinný ráz. Původní parovina zvolna klesá směrem od jihozápadu k severovýchodu k širokému úvalu Labe. Dnešní charakteristickou morfologii vlastního území centrální Prahy pak ovlivnila především erozní a akumulární činnost Vltavy a jejích přítoků během posledního milionu let, kdy v okolní parovině Pražské plošiny vznikla Pražská kotlina se skalními stěnami a strmými svahy. Pražská kotlina je poměrně úzká sníženina s rozšířením v místě Holešovického meandru. Nejsevernější je Vltava v místě vtoku, respektive odtoku z Prahy.

V recentní době morfologii města zásadně přeměnila činnost člověka. Nejvýznamnější zásahy do reliéfu souvisejí především s těžbou stavebních materiálů, s ukládáním navážek a se zásahy do koryt vodních toků, jejichž důsledkem jsou rozsáhlé změny v nivě Vltavy i jejích přítoků. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Hydrogeologické poměry

Území Prahy leží v severní části barrandienského proterozoika a paleozoika, tvořeného sedimentárními komplexy se střídajícími se křemenci, pískovci, drobami, vápenci a břidlicemi. Oba komplexy patří k zvrásněným hydrogeologickým strukturám. Na vyvýšeninách jsou denudační zbytky svrchnokřídového pokryvu, kde pískovce mají průlinovo-puklinovou propustnost a nadložní slínovce a jílovce mají funkci regionálního izolátoru. Podložní horniny proterozoika a paleozoika mají puklinovou propustnost. Fluviální sedimenty teras a údolní nivy Vltavy a jejích přítoků mají průlinovou propustnost.

Hladina podzemních vod se pohybovala v roce 2005 v rozmezí 55 až 75 % dlouhodobého průměru. V rámci státní sítě kontroly jakosti podzemních vod byly na území hlavního města Prahy v roce 2005 sledovány dva objekty podzemních vod, na kterých byly odebrány celkem

čtyři vzorky, lokální překročení normativů bylo zjištěno u chloridů. Jakost podzemních vod na území Prahy zpravidla nevyhovuje normám pro kvalitu pitné vody. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Inženýrsko-geologické poměry

Z hlediska regionálního inženýrsko-geologického dělení patří území Prahy ke dvěma regionům:

- regionu nemetamorfovaného předvariského podkladu,
- regionu křídových pánví.

Region nemetamorfovaného předvariského podkladu je zastoupen subregionem barrandienu, který tvoří zpevněné sedimentární horniny proterozoika a paleozoika. Subregion České křídové tabule je zastoupen sladkovodními a mořskými sedimenty Cermanu a Turonu, které leží diskordantně na starším zvrásněném podkladu. Podle litologického charakteru jednotlivých horninových a genetických typů je možné v území vyčlenit 15 rajonů. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Ložisková ochrana, těžba

Těžba surovin nepatří na silně urbanizovaném území hlavního města Prahy ke stěžejním problémům ochrany životního prostředí. Kontaminace hornin je na území města podmíněna mocností navážek, které se zde ukládaly mnohdy již od středověku, netěsnostmi kanalizační sítě a starými zátěžemi s obsahem nebezpečných látek.

Geologická stavba pražského území dává předpoklad pro pestré využití nerostných surovin, a to především stavebních. Historické prameny uvádějí četné příklady těžby po celém území Prahy, přičemž většinou šlo o povrchovou těžbu v lomech, pískovnách a cihelnách. Dnes je většina lomů uzavřena, zastavěna a rekultivována. V dnešní době jsou v provozu pouze lomy Zbraslav, Řeporyje, lom Na Cikánce v Lochkově a lom Zlatá opuka v Přední Kopanině.

Z nestavebních nerostných surovin se v minulosti dobývalo uhlí v křídových sedimentech v Hloubětíně, na Petříně, na Proseku, ve Kbelích a Kobylisích. Železná ruda se těžila z nučického rudního obzoru na bázi vinického souvrství patřícího k ordoviku. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Geodynamické jevy

Poddolovaná území

Jak bylo uvedeno dříve, historické prameny zmiňují četné příklady těžby po celém území Prahy, přičemž většinou šlo o povrchovou těžbu v lomech, pískovnách a cihelnách. V soupisu lomů prováděném v letech 1932 až 1951 bylo na území dnešní Prahy popsáno téměř 5 000 lokalit. Dnes je většina z nich již uzavřena, zastavěna a rekultivována. Po některých lomech zůstaly pouze závěrné stěny. Poddolování území je pouze lokálním problémem v některých okrajových částech křídových plošin tvořených pískovci, například na Proseku. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Sesuvy a jiné nebezpečné svahové deformace

Přirozené svahové pohyby jsou v pražských poměrech spíše ojedinělé, častější jsou morfologické formy, které jsou výsledkem fosilních procesů. Okraje křídových plošin, tvořené kvádrovými pískovci, jsou rozpukané systémem vertikálních puklin, podle nichž se oddělují od masivu jednotlivé kry, které se zabořují do plastických podložních hornin, naklánějí se a posouvají po svahu.

Rovněž svahy pod úpatím křídových plošin nejsou trvale stabilní. Svahové hlíny, tvořené zvětralinou křídových jílovců s opukovou a pískovcovou sutí, jsou většinou postiženy pomalými pohyby plouživého charakteru.

Dalšími typy svahových pohybů jsou v Praze pohyby vyvolané antropogenními vlivy. Nejznámější je sesuv petřínské stráň, který porušil těleso lanové dráhy. Další sesuvy vznikly zpravidla nevhodnými zásahy do svahu nebo podříznutím vrstev konformně ukloněných po svahu - například letenská stráň. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Půdy

Obecná charakteristika půd na území hl. m. Prahy

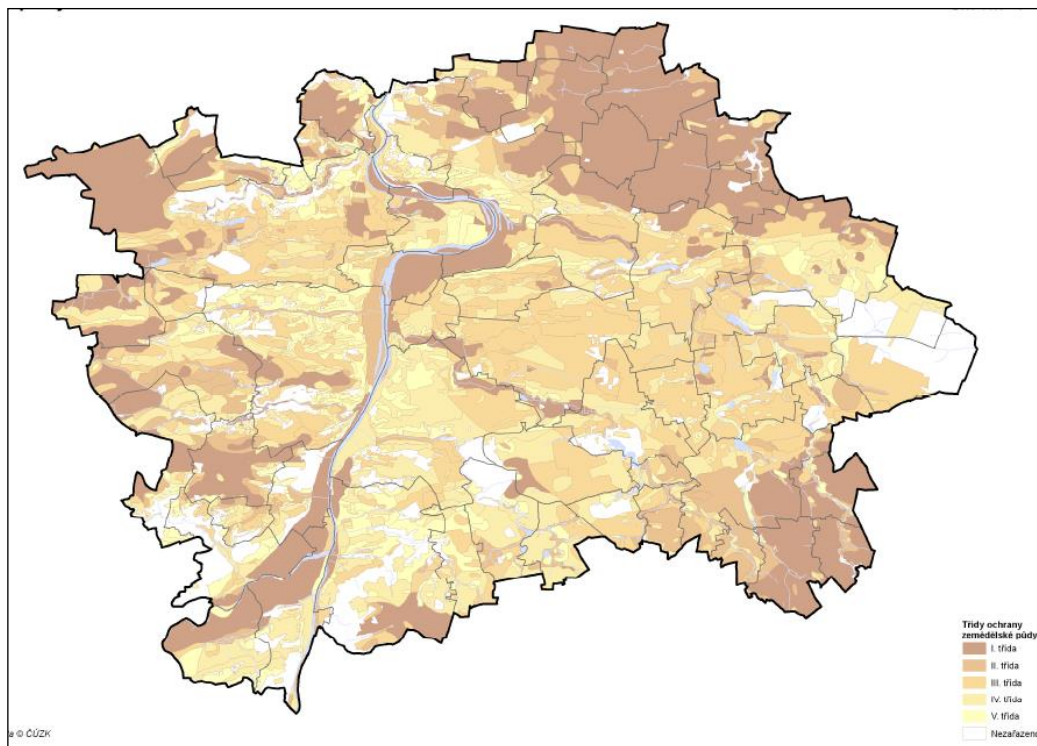
Podobně jako bioklimatické a geologické podmínky Prahy a jejího okolí jsou i půdní poměry města značně pestré. Půdně nejhomogennějším fyzicko-geografickým celkem je Česká tabule. Charakteristická pro tuto oblast je skutečnost, že skalní podloží je překryto zejména na severu téměř souvislou vrstvou kvartérních sedimentů, především spraší, na pravém vltavském břehu pak také fluviálních písčitých štěrků. Dominujícím půdním typem této oblasti jsou černozemě, vytvořené na spraších, případně karbonátových hlínách s vysokým podílem eolického materiálu, vzácněji na slínovcích. Tyto půdy jsou bezesporu nejkvalitnějšími na území Prahy.

Nejrozsáhlejším fyzicko-geografickým celkem území je Poberounská soustava, která s Pražskou plošinou tvoří převážnou část území hl. m. Prahy. Podobně jako v případě České tabule pozorujeme také zde mohutný rozvoj kvartérních sedimentů, a to jak pleistocenních, tak i holocenních. Pleistocén zastoupený především sprašemi, zčásti i sprašovými hlínami nebo polygenetickými hlínami je soustředěn především do oblastí západně od Vltavy a v menší míře do jihovýchodní části území. Nápadným rysem této oblasti je absence eolických sedimentů v Pražské kotlině na pravém břehu Vltavy daleko k východu. Významnými pleistocenními uloženinami jsou zde terasové písčité štěrky, doprovázející zejména toky Vltavy a Berounky na různých výškových úrovních. Rozvoje doznávají i aluvia a zejména sídelně podmíněné antropogenní sedimenty. Na sprašových a příbuzných materiálech zde převládají hnědozemě. Podstatně méně než uvedené půdní typy se uplatňují i illimerizované půdy, téměř výhradně však pod lesy. Bohatá je škála hnědých půd od lehkých půd na pískovcích, přes středně těžké půdy, vytvořené na zvětralinách drob, některých břidlic a opuk, až po těžké půdy z břidlic, případně silněji zvětralých opuk. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Zemědělský půdní fond

Zemědělský půdní fond tvoří v současné době významnou součást území hl. m. Prahy. Zemědělská půda se podílí na celkové výměře správního území hl. m. Prahy 41,1 %.

Obrázek 2 Třídy ochrany zemědělské půdy na území hl. m. Prahy

Zdroj: ÚAP hl. m. Prahy 2012

Nejkvalitnější půdy jsou v severovýchodní oblasti (k. ú. Ďáblice, Březiněves, Třeboradice, Vinoř, Satalice), kde se jedná o černozemě na spraši, středně těžké, s příznivým vodním režimem. Další významná oblast je východně od Uhřetěvesi a Kolovrat, kolem Benic, Pitkovic a Křeslic, kde se vyskytují převážně hnědozemě na sprašových hlínách středně těžké, s těžší spodinou, vlhčí vodní režim. Podobný typ půd se nachází také v jižní části města v okolí Točné a Cholutic, kde jde o kombinace hnědozemních půd, včetně illimerizovaných forem se slabým oglejením. V nivě Berounky se nacházejí kvalitní půdy na nivních uloženinách, středně těžké, které však byly v roce 2002 zasaženy povodní. Na severozápadě a západě města se nacházejí kvalitní půdy v okolí Sobína a Slivence, dále jde o menší enklávy v rámci členitějšího terénu, popř. v územích omezených jinými vlivy (ochrana přírody, ochrana vodních zdrojů a údolních niv). Oblast nejméně kvalitních půd je v jižní části území (k. ú. Písnice, Kunratice, Šeberov, Újezd u Průhonice), kde převládají hnědé půdy kyselé na různých podkladech, obvykle šterkovité. Horší hnědé půdy jsou také v k. ú. Dolní Měcholupy, Dubeč a Štěrboholy.

Dalším znakem je na území hl. m. Prahy vysoké procento zornění, tj. podíl orné půdy z celkové výměry zemědělské půdy. Celorepublikově průměrnou hodnotu 71,6 % Praha překračuje (73,1 %).

Orná půda ovlivňuje nízkou heterogenitu prostředí, ekologickou stabilitu, nízkou rekreační atraktivitu, špatnou prostupnost krajiny, zvýšenou prašnost a erozivní ohroženost území, nízkou retenční schopnost půdy atd. Z tohoto hlediska příznivěji působí jiné druhy pozemků ZPF, jako jsou louky, extenzivní sady, zahrady. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Hydrologie

Hydrologickou osou hl. m. Prahy je Vltava, do jejíhož povodí patří většina území. Pouze severovýchodní část je odvodňována menšími potoky do Labe. V dotčené oblasti přibírá Vltava jako svůj přítok pouze jednu větší řeku - Berounku (s nejvýznamnějším přítokem Radotínským potokem), a to z levé strany v jižní části města. Jinak se do Vltavy vlévají pouze drobné potoky. Z levé strany lze označit za nejdůležitější Dalejský, Motolský a Šárecký (Litovický) potok, za severní hranici města i potok Únětický, ostatní jsou spíše místního významu. Zprava patří mezi nejvýznamnější přítoky Botič a Rokytka a v jejich povodích Pitkovický potok, resp. Říčanka, dále Břežanský, Libušský a Kunratický potok, ostatní vodní toky jsou opět drobnější. Do Labe odvodňují Prahu především Vinořský a Mratínský (Červenomlýnský) potok.

Z řady pražských vodních ploch jmenujme na západní straně Jivinskou nádrž a Džbán na Šáreckém potoce, na východ od Vltavy skupinu spíše menších rybníků v povodí Kunratického potoka u Šeberova, Hostivařskou přehradu na Botiči, Podleský rybník a Lítožnici na Říčance a řadu rybníků na Rokytce a jejich přítocích, z nichž největší jsou Počernický a Kyjský rybník. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Kvalita vody v tocích na území hl. m. Prahy

V rámci sledování profilů jakosti vod v tocích ve státní síti jsou na území hl. m. Prahy a v jeho nejbližším okolí sledovány na Vltavě a Berounce celkem čtyři profily: profil č. 1044 - Vltava - Vrané nad Vltavou, profil č. 1045 - Vltava - Podolí, profil č. 1046 - Vltava - Libčice a profil č. 1090 - Berounka - Lahovice.

U vybraných ukazatelů probíhá měření nepřetržitě již od roku 1963. V roce 2008 bylo z látek vyjmenovaných v ČSN 75 7221 v profilu Berounka – Lahovice sledováno 37 ukazatelů, na Vltavě v Podolí 26 ukazatelů, na Vltavě v Podolí a Vraném 26 ukazatelů a v Libčicích 34 ukazatelů. Nejlépe byl klasifikován profil Vltava – Vrané, kde byla stanovena pouze jediná III. třída u chlorofylu (hodnoty za 1. pololetí 2008).

Všechny ostatní ukazatele dosahovaly limitu pro I. a II. třídu, obdobně jako v roce 2007. Jen nepatrně horších výsledků než ve Vraném bylo dosaženo na profilu Vltava - Podolí, který měl chlorofyl (1. pololetí 2008) zařazen do IV. třídy, zbylé ukazatele opět nepřesáhly limity I. a II. třídy. Vltava - Libčice měl chlorofyl klasifikován IV. třídou (1. pololetí 2008), do III. třídy spadaly AOX, BSK5 a celkový fosfor, hodnocení je shodné s rokem 2007, velmi příznivé.

V profilu Berounka - Lahovice se snížila třída oproti roku 2007 u CHSK manganistanem i dichromanem z III. na II., na druhé straně se zvýšilo zatížení AOX, které byly ohodnocen IV. třídou, enterokoky přešly z I. třídy roku 2007 do III. (1. pololetí 2008).

I v hodnocení podle NV 229/2007 se projevilo výrazné snížení sledovaných ukazatelů v provozním monitoringu, nejvíce na profilech Vltava - Vrané a Vltava - Podolí, kde klesl počet

látek monitorovaných podle tohoto nařízení z 86 na 45, v profilu Berounka - Lahovice z 93 na 80. Nejmenší změny byly provedeny na profilu Vltava - Libčice, počet sledovaných látek klesl jen o dvě, na 47. Pouze na profilu Vltava - Libčice přesáhly koncentrace imisní standard tohoto nařízení ve dvou ukazatelích, pro amoniakální dusík o 30 % a pro termotolerantní koliformní bakterie o více než 60 % (1. pololetí 2008). Přibližně o 10 % byl překročen imisní standard pro pH v profilech Vltava - Podolí a Berounka - Lahovice. Profil Vltava - Vrané vyhověl ve všech stanovených ukazatelích imisním standardům podle NV 229/2007 Sb. Ostatní látky v roce 2008 sledované na těchto profilech v porovnání s imisními standardy tohoto nařízení dosahovaly u kovu a metaloidu pouze několika desetin předepsaného limitu, u většiny organických látek pak jen několika setin z povolených koncentrací. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Flóra a fauna

Praha se nachází ve střední Evropě ovlivňované oceánským i kontinentálním klimatem, a jako taková fytogeograficky leží na rozhraní termofytika a mezofytika. To spolu s geologickou pestrostí, členitým reliéfem, půdami různých trofických i hydrických poměrů (a s tím související pH) vytvořilo podmínky pro vznik různorodých ekosystémů s poměrně velkým počtem rostlinných (a samozřejmě i živočišných) druhů, přestože pražské prostředí je vzhledem ke své hustotě osídlení a významu hlavního města dosti silně negativně postiženo lidskou činností. Cenná společenstva jsou vázána nejen na příměstské lesní celky s přírodě blízkou druhovou skladbou, ale často i na extrémně svažitá stanoviště a skalní výchozy, ušetřené negativních zásahů. Tímto způsobem se mnohdy dostávají až do blízkosti městského centra. Praha je jedním z mála velkoměst, které se vedle historických památek může pochlubit významnými přírodními hodnotami.

V posledních desetiletích také dochází, v souvislosti se změnami hospodaření v krajině k ohrožení stepních a podobných hodnotných bezlesých ploch, především zarůstáním náletovými dřevinami, s čímž souvisí proměny v druhovém složení vyskytujících se živočichů. Proto bude nezbytné nadále zajišťovat příslušný management všech typů chráněných území. Stále probíhá i proces synantropizace, tj. přizpůsobení se životu v bezprostředním okolí člověka, výrazný zvláště u mnoha ptáků. Paradoxně tak zde nacházejí útočiště i organismy, v jiných částech republiky již vzácné, které osídlují náhradní stanoviště vytvořená člověkem. Vedle toho se aktuálně stávají problémem mnohé invazní druhy rostlin a živočichů, z nichž velká část je pro naši oblast geograficky nepůvodní (ze živočichů např. norek americký, střevlička východní, z rostlin bolševník velkolepý, různé druhy křídlatek, netýkavek a další). (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Krajina

Podstatný vliv na dnešní podobu pražské krajiny má kromě přírodních procesů lidská činnost. Prvním důležitým faktorem byl příchod neolitických zemědělců do severní části dnešní Prahy, kteří svým hospodařením zabránili vzniku zapojeného lesa a přeměně černozemí na hnědozemě. S postupným a dlouhodobým rozšiřováním zemědělských aktivit osídlení docházelo k omezování plochy lesů i jižněji až na dnešních cca 10 % správního území města. Lesy na území

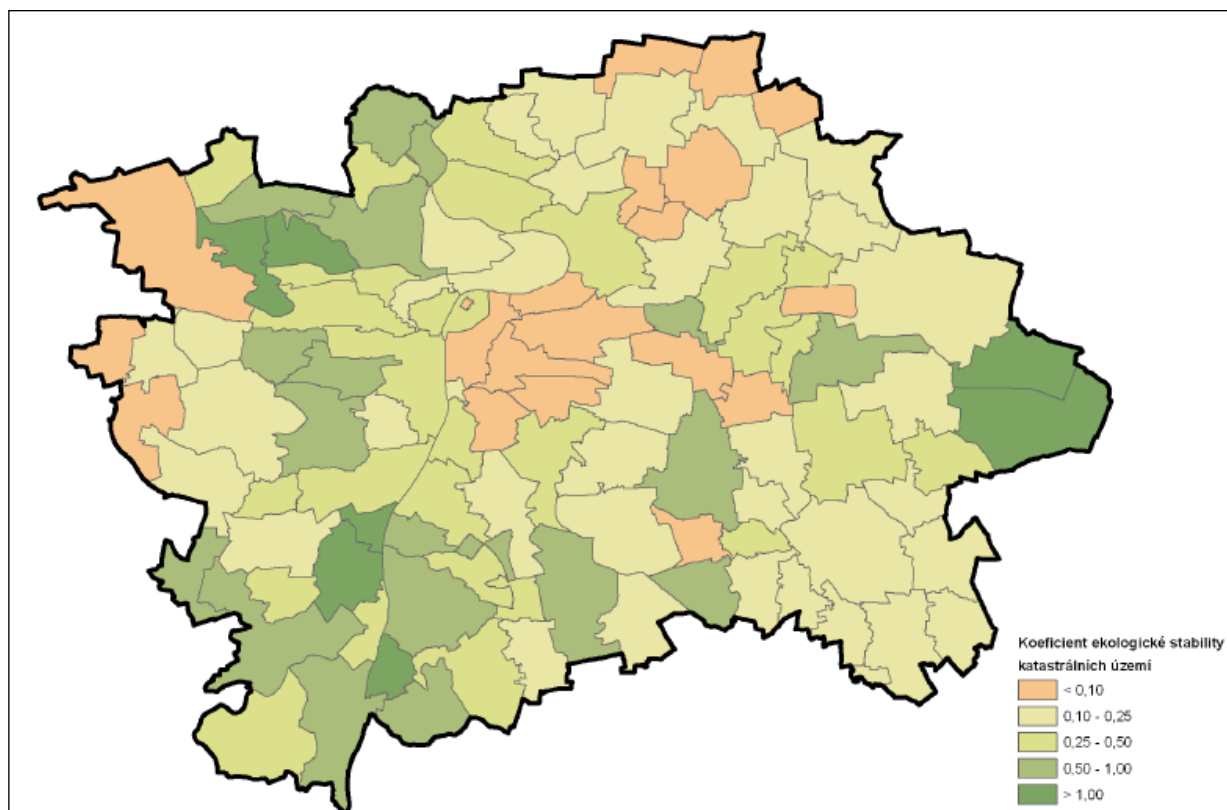
Prahy jsou zařazeny především do kategorie lesů zvláštního určení, u kterých je rekreační funkce nadřazena nad funkcí produkční.

Procesem významně ovlivňujícím a utvářejícím krajinnou scenérii byl vznik trvalých sídel, jejich rozrůstání a často i spojování až do podoby kompaktního, téměř souvisle zastavěného centra a okolního prstence volné krajiny s rozptýlenými menšími sídly. Zastavěné území a ostatní plochy nyní tvoří cca 46 % správního území města. Neustále přibývá zpevněných ploch, avšak ubylo sadů i vinic. V zástavbě města se sice vytváří protiváha, městský park, problémem ale je nevyrovnaný podíl zeleně v různých městských částech a přetrvávající tlak na zastavování doposud volných enkláv. Rovněž dochází k zahušťování stávající zástavby na úkor vegetace a úbytku zeleně na rostlém terénu ve vnitroblocích. Rychlé zisky vyvolané výstavbou snižují kvalitu bydlení v kompaktně zastavěné oblasti města. V souvislosti s hospodářskými změnami a dalšími faktory se dá očekávat funkční a strukturální transformace mnoha pražských území (bývalé výrobní areály, železniční kolejiště apod.) tzv. brownfields, v jejímž rámci se mimo jiné nabízí možnost lokálně zlepšit situaci realizací nových parkových a jiných vegetačních ploch.

Důsledkem vysokého podílu zemědělské půdy a zastavěných ploch jsou nízké hodnoty koeficientu ekologické stability, tj. poměru rozlohy mezi relativně trvalými ekosystémy a ekosystémy málo stabilními. Převažující hodnoty hluboko pod 1,00 představující antropogenizovanou krajinu, místně se vyskytující hodnoty pod 0,10 představující krajinu téměř bez prvků blízkých přírodě. Tento stav vede ke zvyšování rekreační zátěže stávajících přírodně hodnotných, mnohdy zákonem chráněných ploch.

Od minulého století rozvoj Prahy stále dynamičtěji utváří příměstskou krajinu, dochází přitom k její fragmentaci a zhoršení prostupnosti v závislosti na zahušťování dopravní (zejména silniční) sítě. Přetrvávajícím problémem také zůstává narůstající suburbanizace za hranicemi Prahy. Vznik rozsáhlých, často uniformních skladových i obytných zón zásadně mění ráz příměstské krajiny a vzhledem ke svému rozsahu a vnitřní struktuře vytvářejí bariéru mezi hlavním městem a Středočeským krajem. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Obrázek 3 Koeficient ekologické stability katastrálních území

Zdroj: ÚAP hl. m. Prahy 2012

Ochrana přírody

Zvláště chráněná území

Na území hlavního města bylo vyhlášeno, započítáme-li též území zasahující sem pouze okrajově, 90 tzv. maloplošných zvláště chráněných území (ZCHÚ), z nichž 8 náleží do kategorie národních přírodních památek (NPP), 15 do kategorie přírodních rezervací (PR) a 67 do kategorie přírodních památek (PP).

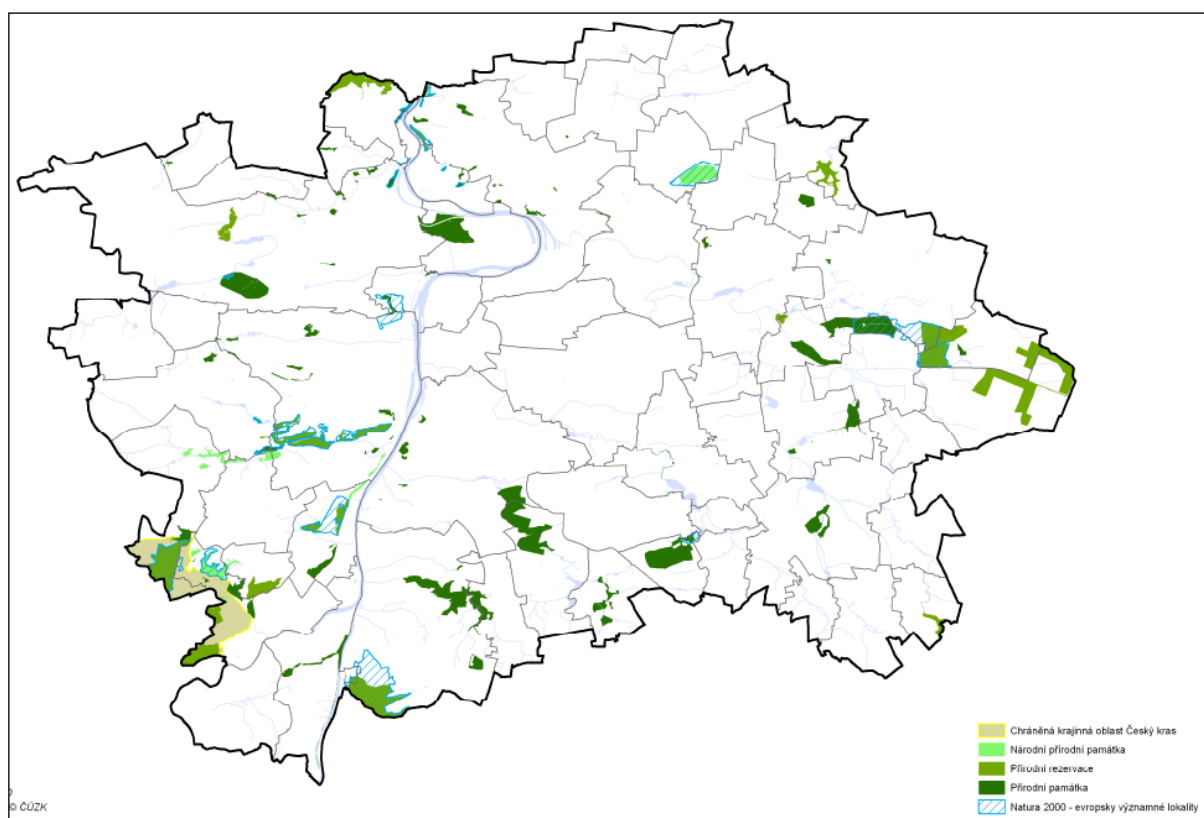
V souladu s různorodou geologickou a morfologickou situací je velký počet z nich zřízen právě pro ochranu opěrných geologických profilů a stratotypů, často mezinárodního významu, sloužících pro srovnávání a určování stáří obdobných vrstev na jiných místech světa, mnohá mají velký paleontologický význam. To platí zvláště pro jihozápadní segment města, kde se nachází největší vápencové území v Čechách (Český kras), jehož část je chráněna jako stejnojmenná chráněná krajinná oblast, jediné velkoplošné ZCHÚ zasahující na území hl. m. Prahy. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

NATURA 2000

Na území hlavního města Prahy není vyhlášena žádná ptačí oblast soustavy NATURA 2000 ani se aktuálně o žádné neuvažuje. Dvanáct pražských území bylo navrženo do národního

seznamu evropsky významných lokalit (EVL) soustavy NATURA 2000. Zatímco pět z nich (Blatov a Xaverovský háj, Chuchelské háje, Havránka a Salabka, Prokopské údolí, Kanon Vltavy u Sedlce) zahrnuje především ohrožené typy biotopu, ostatní sem byly zařazeny kvůli ochraně vzácných živočišných druhů, a to zejména bezobratlých. Výjimku tvoří Letiště Letňany s výskytem kriticky ohroženého sysla obecného. Všechny 12 EVL již dnes požívají ochranu v některé ze zmíněných kategorií ZCHÚ. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Obrázek 4 Zvláště chráněná území přírody a NATURA 2000

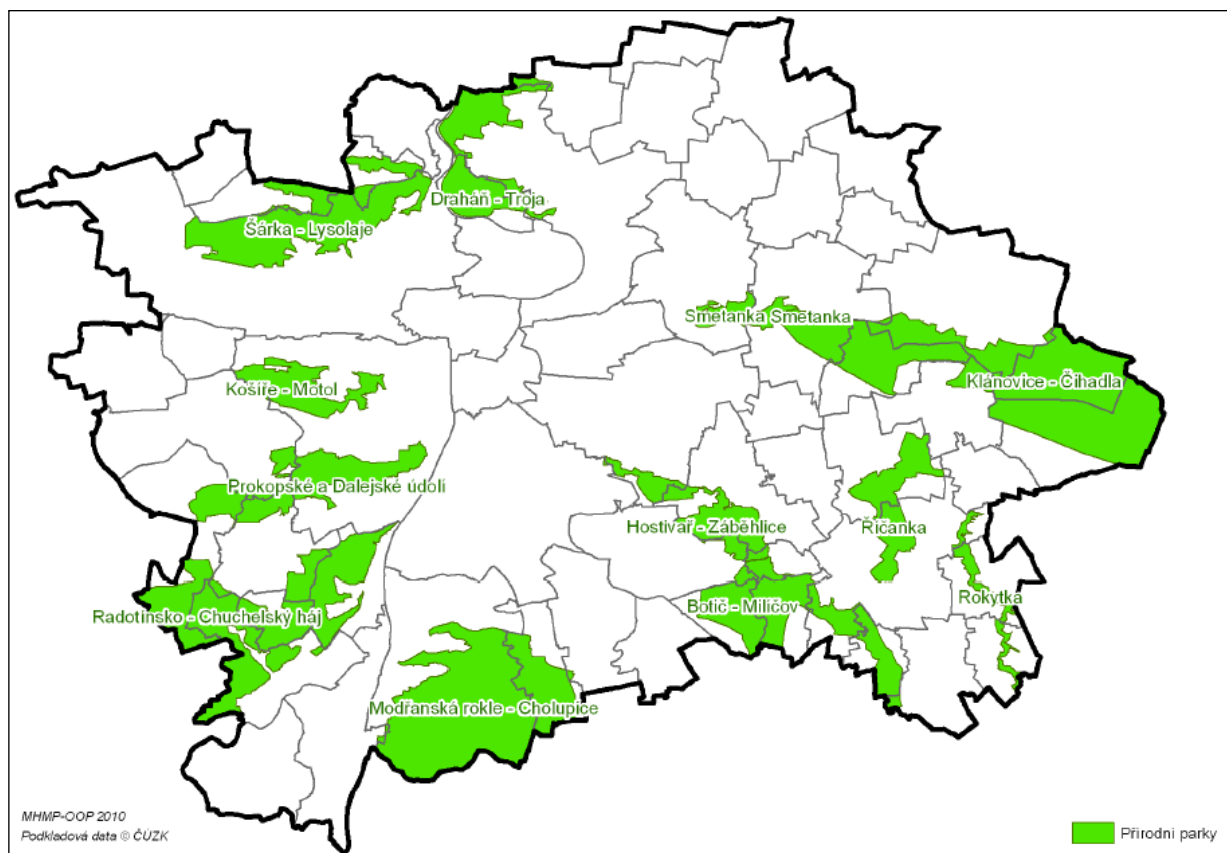

Zdroj: ÚAP hl. m. Prahy 2012

Přírodní parky

Především za účelem ochrany dochovaného rázu krajiny je zřízeno 12 přírodních parků (dříve tzv. oblasti klidu). Většinou jde o harmonickou kulturní krajinu mimo centrální část města s nezanedbatelným podílem zástavby různého typu a místně zachovalými, přírodě blízkými krajinnými strukturami. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Obrázek č. 5 Přírodní parky

Zdroj: ÚAP hl. m. Prahy 2012

Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability (ÚSES) hl. m. Prahy představují nadregionální, regionální a lokální prvky. Nadregionální a regionální část přitom vychází z územně technického podkladu (ÚTP) Nadregionální a regionální ÚSES ČR. Vazby v rámci Prahy i do Středočeského kraje jsou zohledněny.

Obě nadregionální a většinu regionálních biocenter lze označit za převážně funkční, oproti tomu převážná část biokoridorů zatím není funkční.

Speciálním případem je územní systém ekologické stability v zástavbě. Vzhledem k metodickým východiskům a předpokládané cílové podobě jednotlivých prvků (přírodě blízká společenstva) by mělo být obecnou snahou ÚSES v zastavěném území nevymezovat, resp. vymezovat jej tam jen v nejnútnejších případech. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Významné krajinné prvky a památné stromy

V Praze bylo doposud registrováno 25 významných krajinných prvků (VKP), vesměs místně významných krajinných struktur a přírodě blízkých ekosystémů, vyhlášeno 193 památných stromů (včetně stromořadí vedených pod jednou položkou) s vyšší přírodovědnou a sadovnickou hodnotou, ale i s významem estetickým a společenským. Kromě registrovaných

VKP se na území hl. m. Prahy nachází i celá řada VKP ze zákona č. 114/1992 Sb. Jsou jimi automaticky všechny lesy, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Sídelní struktura a urbanismus/krajinný ráz

Sídelní struktura a urbanismus

Územní vývoj města

Hl. m. Praha, utvářené staletími na rozmanitém terénním reliéfu vltavské kotliny, se ve své struktuře a organizaci přizpůsobilo konfiguraci terénu a jednotlivé sídelní struktury vznikaly v jasně vymezeném prostoru, který je dodnes pro obraz města určující. Postupné plošné narůstání a rozšiřování města v nových správních hranicích se projevilo nejen změnou charakteru struktury města, ale také zvýšením nároků na jeho infrastrukturu.

Nejstarší osídlení je v nálezech doloženo na území Dejvic, Bubenče, Vokovic, Michle a Libně. Románská Praha se utvářela v prostoru Starého Města, Malé Strany, Hradčan a Vyšehradu. Maximální rozvoj středověkého města dovršilo založení Nového Města (1348) a rozšíření hradeb až k Vyšehradu. Praha byla původně souměstím. Základ pražského osídlení v moderním pojetí města se samosprávou a městskými právy tvořila čtyři samostatná města, a to Staré Město, Nové Město, Malá Strana a Hradčany. Až do 16. stol. probíhalo několik pokusů o spojení založených měst, které se nezdařily. Ke spojení do jednoho městského sídla došlo až roku 1784, kdy vzniklo statutární město Praha s cca 70 000 obyvateli na území 8 km² (roku 1854 byl přičleněn Josefov, roku 1883 Vyšehrad).

Postupně se připojovalo sousední osídlení, které se zpočátku rozvíjelo jako samostatné obce nebo města. Rozvoj tohoto vnějšího osídlení byl rozvojem Prahy stimulován, nebo dokonce podmíněn potřebou bydlení na předměstích. Vznik a počet předměstí ukazuje dynamiku rozvoje kolem hlavního města Prahy.

S rozvojem průmyslové výroby a založením železnice město vystoupilo z hradeb. Do konce 19. stol. (1901) vznikla a k Praze byla připojena některá předměstí Smíchov, Královské Vinohrady, Žižkov, Košíře, Libeň, Nusle, Vršovice, Karlín, Bubeneč, Podolí, Vyšehrad, Holešovice-Bubny.

V roce 1922 bylo město rozšířeno o dalších 37 měst a obcí a vznikla Velká Praha o rozloze 171,6 km². Vznik Velké Prahy byl počátkem koordinace vývoje osídlení, které se rozrůstalo i za hranicemi města. Další expanzi vyvolávala potřeba poválečné hromadné výstavby v 60. letech. V roce 1968 bylo spojeno s Prahou dalších 21 obcí, rozloha se zvětšila na 296,3 km².

Poslední administrativní změna hranic v roce 1974 reagovala na tehdy platný územní plán Prahy s předpokladem dlouhodobých rezerv, k městu bylo připojeno dalších 30 obcí. Praha dosáhla 496,1 km².

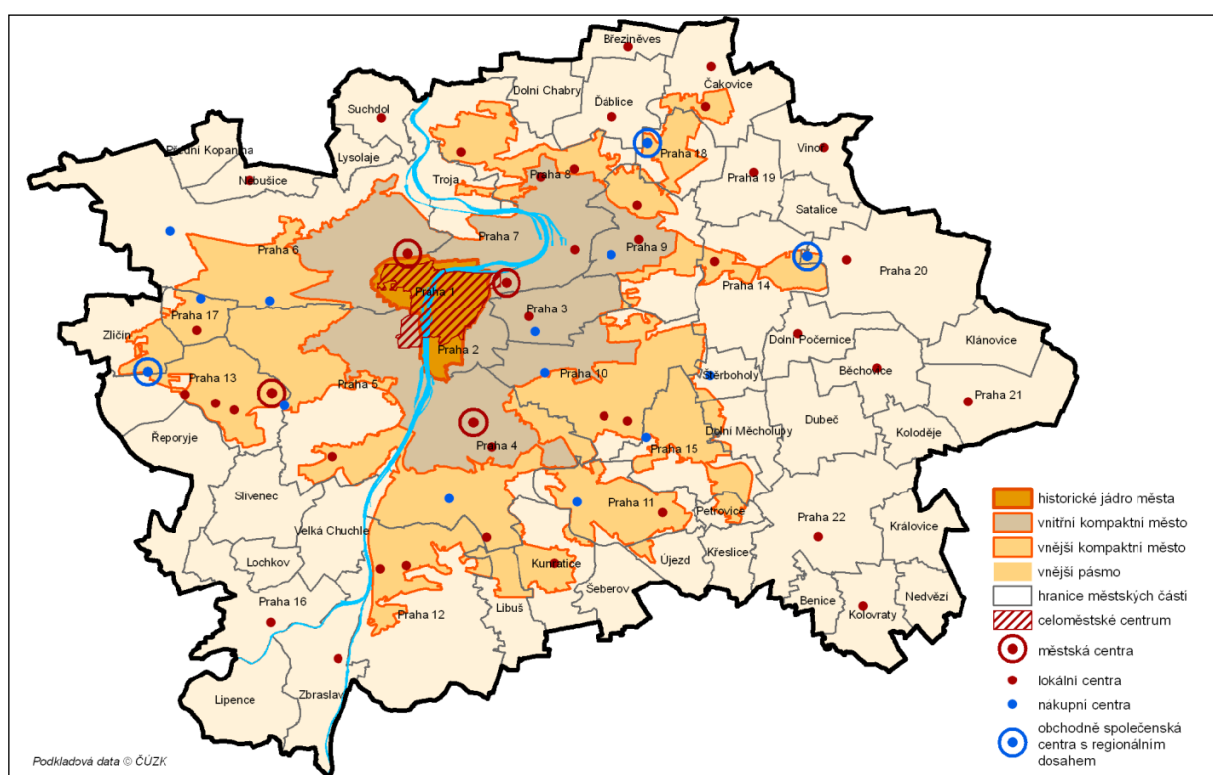
V roce 2010 měla Praha celkem 57 městských částí rozdělených do 22 správních obvodů a 112 katastrálních území.

Rozvoj území v reakci na potřeby města i ekonomicko-politické podmínky probíhal v celé aglomeraci, expanze města jako administrativního celku však probíhala ve skocích, na rozvoj osídlení reagovala vlastně dodatečně. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Pásma města a rozvojové příležitosti

Dle typu, hustoty zástavby a bezprostřednosti vazeb lze v prostoru města vymezit tzv. pásma města historické jádro města (Pražská památková rezervace v hl. městě Praze), vnitřní a vnější kompaktní město a vnější pásmo. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Obrázek 6 Pásma města a rozložení center hl. m. Prahy

Zdroj: ÚAP hl. m. Prahy 2012

Struktura zástavby a krajiny

Prostorovou kompozici zástavby města ovlivnila zejména terénní konfigurace. Rozhodujícím prvkem je řeka Vltava, její údolní niva a na ni kolmá údolí přítoků, které se zařezávají do mírně zvlněného reliéfu pražské plošiny. Pro reliéf na území Prahy je tedy typický nápadný rozdíl mezi dvěma základními soubory povrchových tvarů - vysoko položenými plošinami a poměrně hluboce zaříznutými údolními vodních toků.

Centrální krajinný prostor města vytváří dramaticky tvarovaný levý břeh Vltavy a povlnový svah pravého břehu a zdůrazňují ho tři krajinné dominanty - Hradčany, Vyšehrad a Vítkov.

V historické době byl reliéf na území města Prahy značně přeměněn činností člověka. Největší změny souvisejí s těžbou stavebních materiálů a navážkami. Regulace Vltavy umožnily i rozsáhlé změny v její nivě. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Vizuální podmínky území

Zásadní hodnoty prostorové scény města spočívají v krajinném rázu vltavské kotliny, její výrazné morfologii, pestré urbánní struktuře se střídáním rozsáhlých i drobných nezastavěných a zastavěných ploch, vyváženou střešní krajinou se štíhlými dominantami, s dostatkem zeleně a volných ploch po okraji města. Další hodnota je v prostorovém měřítku zástavby, v nezastavěných zelených svazích a ostrozích, které vytvářejí ceněný obraz - veduty města s charakteristickými vnitřními horizonty i dálkovými výhledy.

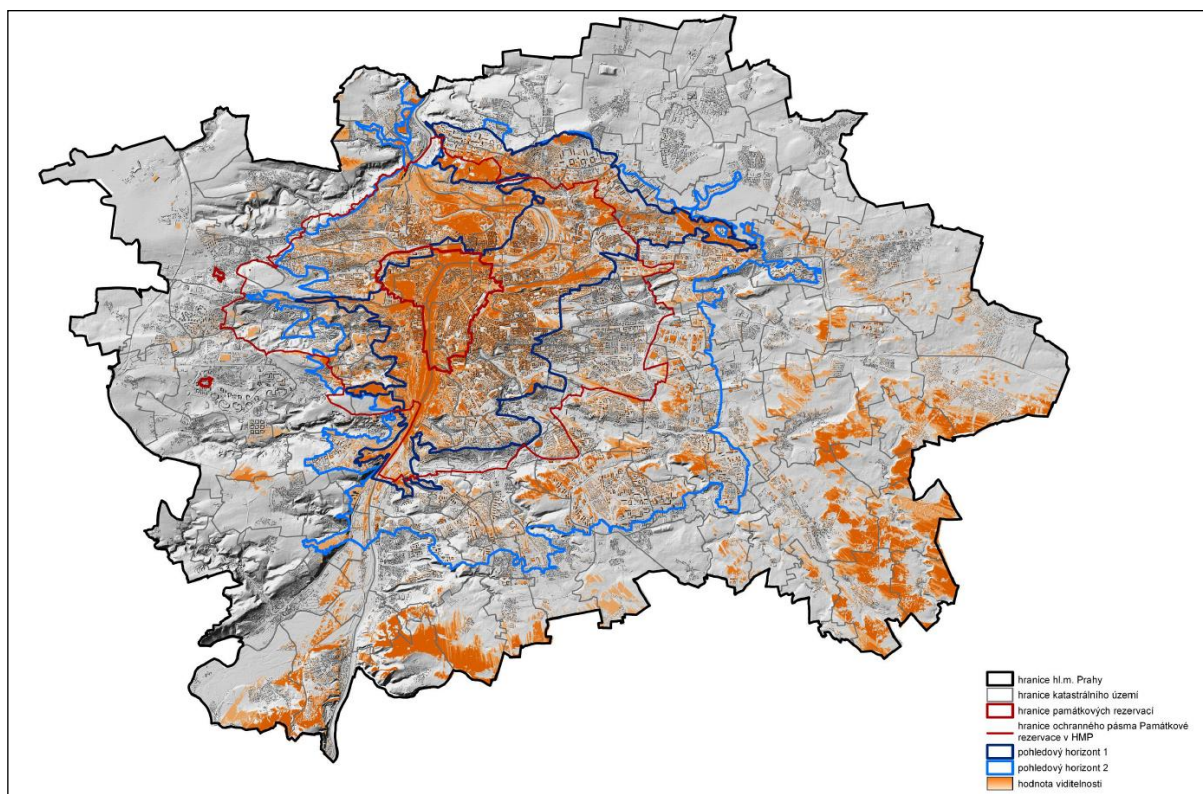
Za zvláště cenné výhledy byly stanoveny ty, které přispívají ke vnímání pohledového horizontu městského centra. Jde o 25 vyhlídkových bodů umístěných na ploše Památkové rezervace v hlavním městě Praze a dalších 19 v území ochranného pásma PPR.

Výrazná prostorová scéna města nabízí řadu příležitostí k pohledům, které představují město v širokých panoramatech i ve vymezených výhledech. Dramatický levobřežní terén má vyhledávaná vyhlídková místa na svazích a jejich hranách i temenech ostrohů, představující jádro města a jeho kontext se souvisejícími částmi města a příznačnou morfologií pražské kotliny. Nejatraktivnější jsou stanoviště v těsné souvislosti s letenskou hranou, hradním návrším (rampa Hradčanského nám. nad Nerudovou ulicí) a svahy Petřína (Nebozízek). Případně se nabízí dílčí výhledy na kompaktní zástavbu a území uvnitř ochranného pásma PPR - pohledy z vrcholu Dívčí hrady nad Zlíchovem či Velká skála nad Trojou.

Výsledkem zhodnocení vizuálních vztahů centrální části města je stanovení pohledových horizontů historického jádra. Vizuálně uzavřená a jednotně působící scéna historického jádra se opírá v nejužším pojetí o nejbližší příkré i pozvolné svahy uzavírající údolí Vltavy, v celkovém pojetí se opírá i o vzdálenější svahy a návrší a otevírá se do protáhlých údolí, která umožňují průhledy do vzdálenějších krajin. Tato pásma s podobným optickým působením jsou vymezena souvislými liniemi, tzv. pohledovými horizonty, které jednotlivé vizuální celky uzavírají - pohledový horizont I. o rozloze více než 570 ha a pohledový horizont II. zhruba o rozloze cca 11 500 ha. Uvnitř těchto linií nalezneme výrazně viditelné, tzv. pohledově exponované lokality.

Za pomyslný střed takto sledovaných horizontů bylo zvoleno geografické těžiště pražské kotliny. Orientační hodnoty pásem s podobným optickým působením (vzdálenosti 3, 8 a 40 km) souvisejí se schopností vnímání krajiny lidským okem a viditelností, která může být též ovlivněna atmosférickými podmínkami. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Obrázek 7 Pohledové horizonty památkové rezervace v hl. m. Praze a jejího ochranného pásma

Zdroj: ÚAP hl. m. Prahy 2012

Krajinný ráz

Krajinný ráz hl. m. Prahy byl vyhodnocen na základě samostatně vypracované studie (Löw a spol., s.r.o.) tvořící nedílnou součást ÚAP hl. m. Prahy, která se do detailu zabývá jevy „Oblast krajinného rázu a její charakteristika“ a „Místo krajinného rázu a jeho charakteristika“.

Na základě typizace krajiny České republiky jsou v hl. m. Praze zastoupeny dva rámcové typy sídelní krajiny – stará sídelní krajina Hercynika a Polonika a okrajově vrcholně středověká sídelní krajina Hercynika. Z hlediska rámcových typů využití krajiny převažuje urbanizovaná krajina, okrajově je však zastoupena i zemědělská krajina a lesní krajina. Z rámcových typů reliéfu krajiny jsou zvláště významné krajiny širokých říčních niv, krajiny výrazných svahů a skalnatých horských hřbetů a krajiny zaříznutých údolí.

Na území hl. m. Prahy je vymezeno 50 oblastí krajinného rázu a 1 961 míst krajinného rázu. Z 50 oblastí je jich 20 tvořeno vyzdviženými plošinami a rovinami, označenými jako pláně a planiny, 7 tvořeno sníženinami a kotlinami, 18 je tvořeno mělkými údolními a 5 je tvořeno prolomy Pražského hradu.

Z toho jasně vyplývá, že převážná většina území Prahy je tvořena mělkým, nevýrazným georeliéfem, kde zásadní roli v rázovitosti těchto oblastí hrají stavby a vegetační pokryv. Dramatické tvary georeliéfu jsou, mimo pražský zlom, vytvářeny pouze denudačními tvary zaříznutých údolí, kde rozhodující roli hrají jejich čelní, pohledově exponované veduty. Rozhodující roli tak hraje složení matic těchto svahů a ostrohů.

Výjimečný typ krajiny Pražského zlomu je jediným významným územím, kde vystupují nad plošiny hřebeny kopců, oddělených mezi sebou prolomy.

Další hodnocenou charakteristikou krajinného rázu je krajinářská hodnota míst krajinného rázu. Krajinářská hodnota místa je rozlišena následující: zásadní, významná, střední, snížená a nízká. Nespornou indikací zvýšené hodnoty je poloha v Pražské památkové rezervaci či chráněné krajinné oblasti. Z 1 961 rámcových míst krajinného rázu má 481 krajinářskou hodnotu (tedy přibližně 1/4 všech).

Ze všech rámcových míst krajinného rázu jich 597 je na horizontech a 707 tvoří veduty a dominanty. Celkem tedy 1 306 míst (což jsou cca 2/3 všech) zaslouží zvýšenou ochranu.

Při definici matric bylo vycházeno z kategorizace struktur zastavěného území, pořizované ÚRM hl. m. Prahy. V Praze lze rozlišit 32 prostorových struktur, z toho 16 v zastavěných územích a 16 v území nezastavěných. Obecně lze konstatovat, že některé typy struktur mají přirozeně sníženou obytnou i krajinářskou hodnotu, jiné naopak přirozeně zvýšenou.

Hodnocení vizuálních celků je především rámcová orientace v celopražském pohledu. Při souhrnné analýze je zřejmé, že kladné hodnoty kopírují kvalitní přírodní prostředí a harmonickou městskou krajinu, zatímco záporné hodnoty signalizují nesoulad až devastaci, v krajním případě destrukci hodnot. Někde uprostřed leží velká část pražského osídlení od poloviny 20. století do dnešní doby, která hodnoty do městské krajiny většinou nepřinesla, podobně jako rozlehlé průmyslové čtvrti.

Tento stav nezmění krajinářská kompozice, ale změna přístupu k hodnotám pražského prostoru a filosofii jeho rozvoje, stejně jako krajinný ráz sám není výslednicí krajinářských návrhů, ale jak již bylo konstatováno, tvořivého života generací našich předků v daných přírodních, kulturně historických a sociálních podmínkách. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Klima a znečištění ovzduší

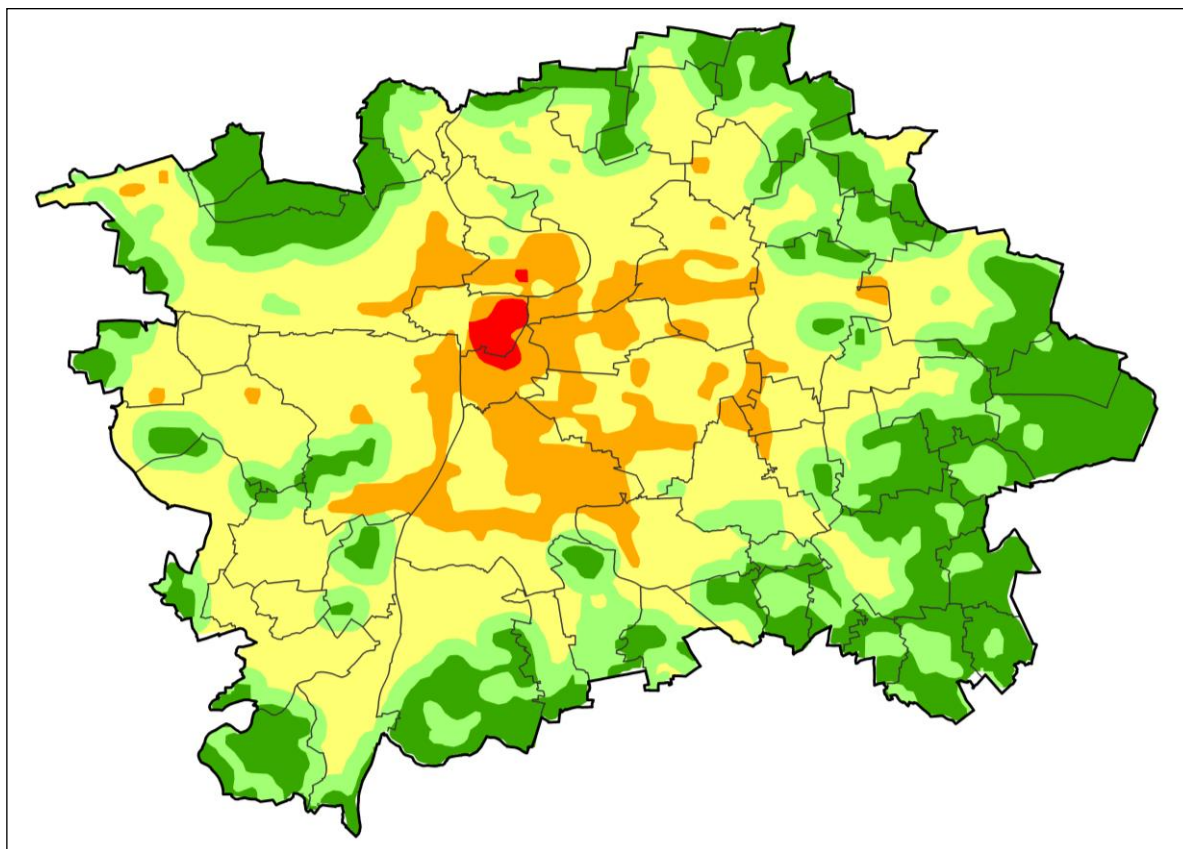
Bonita klimatu

Z mapy bonity klimatu je patrné, že nejvyšší stupeň bonity klimatu se nachází v okrajových částech městské aglomerace, zejména v jejím východním sektoru a dále v jižním a severním sektoru. Patří sem např. území Ďáblic, Letňan, Čakovic, Kbel a Satalic, dále rozsáhlé území na katastru Klánovic, Újezdu nad Lesy, Kolodějí, Kolovrat a zčásti i Uhřetěvesi. Protiváhou je centrum města (Staré Město, Josefov), které leží v oblasti s nejhorší bonitou klimatu.

Z mapy bonity klimatu je patrné, že nejvyšší stupeň bonity klimatu se nachází v okrajových částech městské aglomerace, zejména v jejím východním sektoru a dále v jižním a severním sektoru.

Největší část městské aglomerace lze zařadit do střední kategorie, kde je stupeň bonity klimatu dobrý. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Obrázek 8 Mapa bonity klimatu

Zdroj: ÚAP hl. m. Prahy 2012

Klimatologické poměry

Území hl. m. Prahy leží klimatologicky na rozhraní mezi oblastí mírně teplou, suchou s mírnou zimou a oblastí mírně teplou, suchou, převážně s mírnou zimou. Pražské klima je ovlivněno také takzvaným tepelným ostrovem velkoměsta, v centru města je například průměrná teplota vzduchu při stejné nadmořské výšce o 1 °C vyšší než ve volné krajině. To je způsobeno velkou koncentrací tepelných zdrojů, ale hlavně menšími ztrátami při výparu v důsledku urbanizace aktivního povrchu, kde výrazně převažují zpevněné plochy nad přirozeným povrchem s vegetací a kde převážná část dešťových srážek ihned odtéká do kanalizace. Dlouhodobý roční průměr teploty vzduchu (1951-1990) se tak pohybuje od 9,9 °C v centru Prahy (Klementinum) do 7,9 °C v nejvyšších polohách na okrajích města (Ruzyně). (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Znečištění ovzduší

Na kvalitu ovzduší má vliv velké množství faktorů, zejména pak struktura, rozložení a velikost vlastních zdrojů znečišťování na území města a v jeho okolí, schopnost provětrávání daná topografií terénu a zástavbou území, meteorologické charakteristiky apod. Znečištění v hlavním městě je z plošného hlediska jedním z největších ze všech krajů České republiky.

V následujícím textu bylo k hodnocení kvality ovzduší ve stávajícím stavu využito Rozptylové studie zpracované firmou ATEM - Ateliér ekologických modelů, s. r. o., v roce 2012 pro potřeby vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj ZÚR hl. m. Prahy.

Jako modelové látky byly hodnoceny suspendované částice frakcí PM_{10} a $PM_{2,5}$, oxid dusičitý a benzen. Posuzovány byly jak průměrné roční hodnoty, tak i krátkodobé (hodinové či denní) koncentrace, pokud mají stanoveny příslušné imisní limity.

Výsledky vyhodnocení stávajícího stavu pro jednotlivé polutanty jsou uvedeny v následujícím textu.

Oxid dusičitý

Průměrné roční koncentrace NO_2

Imisní limit pro IHr NO_2 je stanoven na $40 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$.

V současném stavu byly nejvyšší hodnoty průměrných ročních koncentrací NO_2 překračující imisní limit $40 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ zaznamenány zejména v okolí Radotínské cementárny, dále v centrální části města v okolí Resslovy, Ječné, Žitné a Wilsonovy, pak také podél Jižní spojky v blízkosti Barrandovského mostu a v blízkosti křížení s ulicí Brněnská a také lokálně v prostoru letiště Ruzyně.

Maximální hodinové koncentrace NO_2

Imisní limit pro IHk NO_2 je stanoven na $200 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$.

V současném stavu byly nejvyšší hodnoty vypočteny v prostoru kolem Radotínské cementárny (lokálně i přes $1000 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) a dále podél nejvýznamnějších komunikací (ulice Brněnská, Jižní spojka, Barrandovský most a další) či stacionárních zdrojů (v rozmezí $200\text{-}400 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$). Hodnoty vyšší než $100 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ byly vypočteny již na většině území Prahy.

Doba překročení limitu IHk NO_2

V současném stavu lze častější překročení imisního limitu očekávat opět v širším okolí Radotínské cementárny a dále zejména podél Jižní spojky a podél navazujícího úseku ulice Spořilovské, lokálně pak i v okolí dalších významných komunikací.

Benzen

Průměrné roční koncentrace benzenu

Imisní limit pro IHr benzenu je stanoven na $5 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$.

V současném stavu lze hodnoty nad $1 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ očekávat v poměrně široké oblasti okolí ulic Legerova, Wilsonova, Ječná a Žitná, dále v prostoru Karlova náměstí, v oblasti mezi nábřežím

Edvarda Beneše a Vítězným náměstím a také na Smíchově. Více než $1 \mu\text{g.m}^{-3}$ byl také lokálně vypočten podél komunikací v jižní části Prahy, jako jsou ulice 5. května nebo Michelská.

Suspendované částice PM₁₀

Průměrné roční koncentrace PM₁₀

Imisní limit pro IHr PM₁₀ je stanoven na $40 \mu\text{g.m}^{-3}$.

V současném stavu byly koncentrace nad hranicí $40 \mu\text{g.m}^{-3}$ vypočteny zejména podél jihozápadní části Pražského okruhu, lokálně pak kolem ulice Brněnské, Jižní spojky, v prostoru Barrandovského mostu, ulice Cínovecké a kolem dalších zatížených komunikací.

Maximální denní koncentrace PM₁₀

Imisní limit pro IHd PM₁₀ je stanoven na $50 \mu\text{g.m}^{-3}$.

V současném stavu byly nejvyšší hodnoty ($200 - 300 \mu\text{g.m}^{-3}$) vypočteny zejména podél jihozápadní části Pražského okruhu, podél úseků Jižní spojky a ulice Brněnské a také například podél ulic Kbelská a Cínovecká. Hodnoty $100 \mu\text{g.m}^{-3}$ jsou v současnosti překračovány na velké většině území Prahy.

Doba překročení limitu IHd PM₁₀

V současném stavu je možné častější překračování imisního limitu než v 10 % roční doby očekávat především podél jihozápadního úseku Pražského okruhu, podél ulic Kbelská a Cínovecká a lokálně také například podél Brněnské ulice, v oblasti Smíchova či podél severojižní magistrály v centru města.

Suspendované částice PM_{2,5}

Průměrné roční koncentrace PM_{2,5}

Imisní limit pro IHr PM_{2,5} je stanoven na $25 \mu\text{g.m}^{-3}$.

V současném stavu byly hodnoty mírně nad hranicí $25 \mu\text{g.m}^{-3}$ vypočteny v blízkém okolí lomu Řeporyje a také lokálně v oblasti portálů tunelů na jihozápadním úseku Pražského okruhu. Hodnoty překračující $20 \mu\text{g.m}^{-3}$ byly dále vypočteny podél dalších úseků v jihozápadní části Pražského okruhu a dále podél ulice Brněnské, některých lokálních úseků Jižní spojky nebo zcela lokálně podél ulic Wilsonova, Cínovecká a dalších.

Fyzikální faktory životního prostředí

Hluková zátěž

Hluková zátěž, obdobně jako znečištění ovzduší, je jedním z nejvýznamnějších faktorů působících negativně na zdravotní stav obyvatel ve velkých městech. Dlouhodobé působení hlukové zátěže může vedle poruch sluchu vyvolat i řadu dalších onemocnění, jako jsou stresy, neurózy, chorobné změny krevního tlaku apod.

Praha je z akustického hlediska nejzatíženějším regionem z celé České republiky. Podíl obyvatelstva zasažený nadměrným hlukem se pohybuje podle údajů SZÚ těsně nad 50 %. Hlavním zdrojem hluku v městském prostředí je pozemní doprava, především silně narůstající doprava automobilová, spolu s hlukem i od dalších druhů dopravy – tramvajové, železniční a letecké. Kromě okolí frekventovaných ulic a silnic jsou silně exponovanými oblastmi také okolí letišť, železnic a dočasně také stavenišť. Negativní působení hluku je zesíleno vysokou koncentrací obyvatel na relativně malých plochách.

Nejvýznamnějším zdrojem nadměrného hluku, působícího na největší počet obyvatel města, je automobilová doprava. Praha zaujímá v rámci České republiky centrální polohu, která koresponduje s radiálně vedenou sítí hlavních dopravních tahů. Na všechny silnice a dálnice – komunikace ze sítě hlavních dopravních tras v okolí Prahy navazují na území hlavního města jim odpovídající radiální propojení. Počet automobilů i dopravní výkon na dopravní síti hlavního města Prahy dosáhly svého maxima a v současné době stagnují. Období od počátku devadesátých let bylo charakteristické trvalým nárůstem automobilové dopravy, kterému odpovídal i růst hlukového zatížení. Nárůst automobilové dopravy byl způsoben hlavně zvyšováním počtu cest po městě a souvisí s rozvojem podnikání, se změnou životního stylu obyvatel a odklonem části obyvatel od používání MHD. Na celkovém objemu dopravy ve městě se významně také podílí vzrůst počtu osobních automobilů, které denně přijíždějí do Prahy z širšího okolí. I přes pokračující výstavbu sítě nadřazených komunikací je v hustě obydlené zástavbě v centru města dosahováno na ulicích komunikacích dopravní nasycenosti v průběhu celého dne. Také stav povrchu vozovek často přispívá ke zvýšení hlučnosti, protihluková opatření jsou realizována pouze na relativně malé části dopravní sítě. Na nejrušnějších komunikacích v Praze, například v ulicích Veletržní, Legerova, Sokolská apod. dosahují ekvivalentní hladiny hluku (LAeq) během dne hodnot až 80 dB. Celkově lze konstatovat, že z hlediska hluku má přetížení komunikační sítě již plošný charakter, za přetíženou lze považovat celou oblast centra a navazujícího středního pásma města. K dopravním kongescím dochází nejen v centru, ale i na nejkapacitnějších komunikacích a negativní vliv této situace na kvalitu životního prostředí, zejména pak v centru, je zřejmý.

Z dlouhodobých měření hlukové zátěže vyplývá, že v území s ustáleným dopravním řešením a vesměs naplněnou dopravní kapacitou se zásadně nemění ani hlukové poměry. Celodenní dopravní zátěž stírá vliv dopravních špiček, v hlučnějších lokalitách jsou pravidelně překračovány limitní hygienické hodnoty v denním i nočním období. Z výsledků sledování hluku vyplývá, že vliv na akustickou situaci území mají v současné době převážně hlavní komunikace procházející daným územím. K eliminaci jejich vlivu by měla směřovat případná protihluková opatření, po jejichž realizaci lze očekávat, že se situace přiblíží k cílům vedoucím k dlouhodobému konzistentnímu snižování hlukové zátěže ve městě.

Dalším z významných zdrojů hluku je letecký provoz. Hluk v širším okolí letišť, vyvolaný pohyby letadel, je jedním z dominantních vnějších projevů leteckého provozu, který negativně ovlivňuje životní prostředí. Na území hlavního města Prahy se nacházejí čtyři letiště, a to v Ruzyni, ve Kbělich, v Letňanech a na Točném, přičemž svým významem ruzyňské letiště výrazně převyšuje všechna ostatní. Letecký provoz na tomto letišti zaznamenává dlouhodobý systematický růst. Vývoj hlukové zátěže okolí letiště ale nesleduje přesně vzestupný trend počtu pohybů letadel, promítá se zde vliv obměny extrémně hlučných letadel za letouny s nižší hlučností, v souladu s mezinárodními předpisy a politikou letiště, které zavádí hlukové poplatky s diferencovanou sazbou podle hlučnosti letounu. Významný přínos mají i protihluková opatření aplikovaná v provozu letiště, zejména pak způsobem využití jednotlivých vzletových a přistávacích drah.

Růstem Prahy, zejména pak v druhé polovině dvacátého století, se původně relativně odlehlá letiště (Ruzyně, Kbely, Letňany) dostala do přímého kontaktu a konfliktu s ostatními funkcemi města, zejména pak s funkcí obytnou. Další rozvoj letišť se svými akustickými dopady stává limitujícím pro ostatní městské funkce. To je nejmarkantnější u letiště v Ruzyni, kde by neregulovaný růst jeho kapacity mohl svými negativními dopady determinovat ostatní městotvorné funkce a aktivity v celém severozápadním segmentu města a znemožnit tak proporcionální rozvoj hlavního města i v tomto území.

Velký problém při hodnocení působení hluku v městském prostředí představuje platná legislativa, která neřeší hlukový limit v území při spolupůsobení více zdrojů hluku. Zabývá se pouze jednotlivými zdroji hluku a hygienickými limity separátně. Z důvodu vyhodnocení vůči příslušným hygienickým limitům se tedy musí hodnocení akustické situace provádět pro jednotlivé posuzované dopravní zdroje v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb. a nařízením vlády č. 272/2011 Sb. Chybí legislativní zakotvení hodnocení celkové akustické situace v území, které by posoudilo kumulativní a synergický vliv jednotlivých zdrojů hluku z dopravy.

Vibrace

Vliv vibrací na lidské zdraví má podobné účinky jako nadměrná hluková zátěž. Navíc mají vibrace významný vliv na budovy a jejich dopady na historické stavební památky často vedou k jejich závažnému a nevratnému poškození. V Praze byla v minulosti provedena řada odborných studií, které se vlivem vibrací na životní prostředí města zabývaly, přesto však vibracím není věnována z hlediska životního prostředí systematická pozornost a informace o jejich vlivu jsou pouze omezené. Lze předpokládat, že negativní vliv vibrací v městském prostředí bude soustředěn podél nejméně frekventovaných komunikací, podél železničních a tramvajových tratí, případně v souvislosti s provozem metra. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Elektromagnetické záření

V souvislosti s výstavbou televizního vysílače na Žižkově byla v Praze počátkem devadesátých let věnována značná pozornost vlivům elektromagnetického záření na zdraví obyvatel města a na životní prostředí. Řada nezávislých studií závažnější dopad provozu vysílače umístěného v husté městské obytné zástavbě, ani dalších potenciálních zdrojů elektromagnetického záření na zdraví obyvatel neprokázala. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Radioaktivní záření

Působení radioaktivního záření ze zdrojů antropogenního původu v Praze s výjimkou několika výzkumných a zdravotnických zařízení se nepředpokládá, ani nebylo objektivně zjištěno. Lokální zdroje záření podléhají přísné kontrole Úřadu pro radiační bezpečnost a provoz radioaktivních zařízení je podmíněn splněním podmínek ochrany před radioaktivním zářením. Přísné kontrole také podléhá režim nakládání s vyřazenými zářiči, které mají charakter radioaktivního odpadu. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Radonový index

Větší zdravotní problém než radioaktivní záření antropogenního původu představuje přirozený výskyt radonu, který je vzhledem k pestré geologické stavbě území značně variabilní. Byl proto zpracován přehled o kategoriích radonového indexu území hlavního města a způsobu jeho šíření z horninového prostředí.

Hodnocení je provedeno ve třech kategoriích pro nízký, střední a zvýšený radonový index a vyplývá z něj, že podstatná část nemetamorfovaných a slabě metamorfovaných hornin proterozoika spadá do oblasti hranice mezi středním a zvýšeným radonovým indexem. Sedimentární komplexy staršího paleozoika spadají do oblasti nízkého, popřípadě středního radonového indexu. Koncentrace radioaktivních látek zde závisí na podílu křemité a jílovité složky. Výjimku tvoří břidlice spodního siluru, které patří do kategorie vysokého radonového indexu. Křídové a neogenní sedimenty vykazují nízký, popřípadě střední radonový index stejně jako horniny paleozoika. Kategorie radonového indexu kvartérních sedimentů v říčních terasách je do značné míry závislá na charakteru primárních hornin, které jsou v terasách uloženy. Obdobnou závislost prokazují i antropogenní navážky, které svou variabilitou do značné míry ovlivňují původní kategorie. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Tepelné znečištění

Tepelné znečištění města souvisí především se změnou albeda městského povrchu a snížením jeho schopnosti pohlcovat sluneční záření v důsledku omezení vegetačního krytu. Výraznou roli také hrají úniky tepelné energie z nedostatečně tepelně izolovaných budov městské zástavby. Naproti tomu relativně malou roli v Praze hrají tepelné úniky z výroby energie. Vliv tepelného znečištění na životní prostředí a klima města v Praze nebyl dosud detailněji zkoumán a sledován. Lze však předpokládat zvýšení teplot a snížení vlhkosti vzduchu za slunečných dnů, spojené s přesoušením prachu a se zvýšenou sekundární prašností v přízemní vrstvě atmosféry. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Odpadové hospodářství, staré zátěže území a kontaminované plochy

Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství na území hl. m. Prahy se řídí zákonem č. 185/2001 Sb. a dalšími prováděcími vyhláškami. Je kladen velký důraz na třídění odpadu již v místě vzniku, tj. u občanů hl. m. Prahy a dále u společností, které zde sídlí. Většina směsného komunálního odpadu je využívána, jak materiálově, tak i energeticky, pouze relativně malá část komunálního odpadu je ukládána na skládku. Navzdory stoupající produkci komunálních odpadů se dlouhodobě daří zvyšovat podíl vytríděných surovin z komunálního odpadu.

Ke konci roku 2009 bylo na území hl. m. Prahy evidováno cca 280 provozoven, které mají souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadu dle § 14 zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech.

Na území Prahy se nachází 6 zařízení, které nakládají s nebezpečnými látkami zařazenými do skupiny A nebo B přílohy č. 1 a 2 zákona č. 59/2006 Sb., v platném znění. Čtyři zařízení jsou zařazeny do skupiny A a dvě do skupiny B. Zařízení skupiny B mají vymezené ochranné pásmo.

Na území hlavního města je v současné době provozována pouze jedna skládka komunálního odpadu – skládka S-OO Ďáblice (provozovatel A.S.A., spol. s r. o.), kam je ukládána cca 1/4 celkové produkce směsných komunálních odpadů vyprodukovaných na území Prahy, tj. cca 83 tis. tun odpadů ročně. Celková roční kapacita navážených odpadů na skládku činí 350 tis. tun. Skládka nemá ochranné pásmo. Součástí skládky Ďáblice je též recyklační linka papíru, sběrný dvůr a zázemí firmy A.S.A. s. r. o.

V souvislosti s naplňováním a postupným vyčerpáváním volné kapacity skládky, došlo k přehodnocení cílů Plánu odpadového hospodářství a byl podán návrh na celoměstsky významnou změnu platného ÚP č. 2156/00. Cílem změny je rozšíření skládky západním směrem o cca 7 ha, čímž by došlo k prodloužení doby provozování skládky zhruba do roku 2020.

Na území hlavního města je spalován odpad ve čtyřech zařízeních, a to v Zařízení na využívání odpadu ZEVO Malešice, spalovně Zentiva a. s., spalovně FN Motol a Cementárně Radotín. Spalovny nemají vymezena ochranná pásma. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Staré zátěže území a kontaminované plochy

V současné době (ÚAP, 2012) je na území Prahy evidováno cca 1 000 skládek a starých zátěží o celkové ploše 995 ha. Jde pouze o skládky větší než 50 m², drobné černé skládky jsou průběžně odstraňovány, avšak další opět vznikají. Dále jsou do evidence zařazeny ověřené i potenciální kontaminace horninového prostředí a podzemních vod nebezpečnými látkami.

Černé skládky se vyskytují převážně v okrajových částech Prahy, kde je dostatek zeleně a menší hustota osídlení. Jejich složení tvoří hlavně stavební suť, biologicky rozložitelný odpad, v podzimních měsících jde o přebytky ovocné úrody, dále pneumatiky, plasty, vyřazenou elektroniku (elektrošrot), zbytky obalů barev, oděvy apod.

Skládky na území hl. m. Prahy můžeme rozdělit do dvou kategorií: skládky komunálního odpadu a skládky výkopových zemin, deponie apod., které vznikaly v přímém důsledku

stavebních činností, jako např. při výstavbě metra, silničních okruhů a radiál apod. Významné uzavřené skládky komunálního odpadu jsou na území hlavního města pouze čtyři. Jde o skládku Chabry, Slivenec, Libuš a Uhříněves, která není definována přímo jako skládka komunálních odpadů, ale jako velkoskládka, avšak dalším šetřením bylo zjištěno, že zde nebyla ukládána pouze výkopová zemina. Skládky nemají vybudovanou potřebnou geologickou a inženýrskou ochranu, ani řádné odvodnění, odplynění atd. Všechny dnes standardně používané způsoby minimalizace dopadů skládkování na prostředí byly prováděny až dodatečně a jejich účinnost je problematická.

Kontaminace horninového prostředí a podzemních vod nebezpečnými látkami jsou na území města především důsledkem přímé antropogenní činnosti. Převážně jde o staré průmyslové areály (např. ve Vysočanech), jednotlivé průmyslové provozy, benzínové pumpy a místy i navážky s příměsí nebezpečných odpadů. Znečišťujícími látkami jsou především ropné uhlovodíky, dichlorethan, dichlorethen, tetrachloretan (perchlor), skupiny chlorovaných alifatických uhlovodíků, kadmium, chrom, olovo, zinek, železo a mnohá další, všechny překračují kritérium B, C hodnocení míry znečištění.

V současné době, kdy rezerva v širším centru pro další výstavbu je již naplněna, dochází k zastavování těchto nevyužívaných a devastovaných areálů. Současně s přípravou území se provádí i sanace kontaminace. (*ÚAP hl. m. Prahy, 2012*)

Zdraví obyvatel

K hlavním faktorům, které jsou významné z hlediska vlivu na zdraví obyvatel, patří především hluk, v menší míře pak i znečištění ovzduší. Dlouhodobé působení hlukové zátěže může vedle poruch sluchu vyvolat i řadu dalších onemocnění, jako jsou stresy, neurózy, chorobné změny krevního tlaku apod.

Praha je z akustického hlediska nejzatíženějším regionem z celé České republiky. Podíl obyvatelstva zasažený nadměrným hlukem se pohybuje podle údajů SZÚ těsně nad 50 %. Hlavním zdrojem hluku v městském prostředí je pozemní doprava, především silně narůstající doprava automobilová, spolu s hlukem i od dalších druhů dopravy – tramvajové, železniční a letecké. Kromě okolí frekventovaných ulic a silnic jsou silně exponovanými oblastmi také okolí letišť, železnic a dočasně také stavenišť. Negativní působení hluku je zesíleno vysokou koncentrací obyvatel na relativně malých plochách.

Tab. Počty obyvatel a procentní podíly plochy města zasažené nadlimitním hlukem z dopravy ve dne a v noci

	počet obyvatel		podíl ploch [%]	
	den	noc	den	noc
automobilová doprava	468 720	542 510	26,44	36,18
tramvajová doprava	51 240	74 160	1,35	2,18
železniční doprava	23 540	76 130	9,47	2,96
letecká doprava	790	1 420	1,65	1,73

Kulturní hodnoty a památková ochrana města

Jednou z nejcharakterističtějších kulturních hodnot města Prahy je kromě urbanistické struktury také zachovalý stav její městské krajiny, včetně stavebních dominant v daném přírodně vytvořeném prostoru s hlavní osou Vltavy a výraznými přírodními dominantami Pražského hradu, Petřína, Vyšehradské skály, vrchu Vítkova a dalších vzdálenějších přírodních útvarů. Nemalou kulturní hodnotou jsou nezastavěné zelené svahy a ostrovy – komponenty kulturní krajiny města, vytvářející intimní rámec vnitřnímu prostoru historického jádra města, zejména Letenská pláň, Petřín, apod. Komponenty charakterizujícími uvedené kulturní hodnoty jsou:

- historické jádro Prahy,
- jádra historických obcí,
- významné urbanistické soubory,
- významné kompoziční osy,
- významné historické objekty,
- významné architektonické objekty,
- významné stavební dominanty,
- charakter zástavby z pohledu panoramatu, působení nové zástavby,
- prostorová scéna Prahy, významné terénní útvary a krajinná zeleň, historické zahrady a parky,
- fenomén Vltavy.

Mezi negativní vlivy na kulturní hodnoty hl. m. Prahy patří zejména neúměrná exploatace území, potlačení městského parteru, nevhodná transformace urbanistické struktury vnitrobloků, narušení archeologických terénů vlivem nesprávné dokumentace staveb, narušení panoramatických hodnot vlivem prosazování špatně umístěných nebo neúměrně objemných staveb, případně objektů neúměrné výšky, problémy městského interiéru, vlivy dopravy a dalších znehodnocujících prvků, nedostatečná účinnost nástrojů prostorové regulace, vandalismus a poškozování fondů, nedostatečná či neodborná péče o stavební fondy a zeleň

Na území hl. m. Prahy jsou památkově chráněná území a objekty kategorizovány následujícím způsobem:

Památková rezervace je chráněna jako územní celek s výjimečným souborem nemovitých kulturních památek i dalších architektonických, urbanistických a uměleckých hodnot.

Památková rezervace byla vyhlášena v roce 1971 a v roce 1992 byla zapsána do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Vesnické památkové rezervace jsou Stodůlky a Ruzyně.

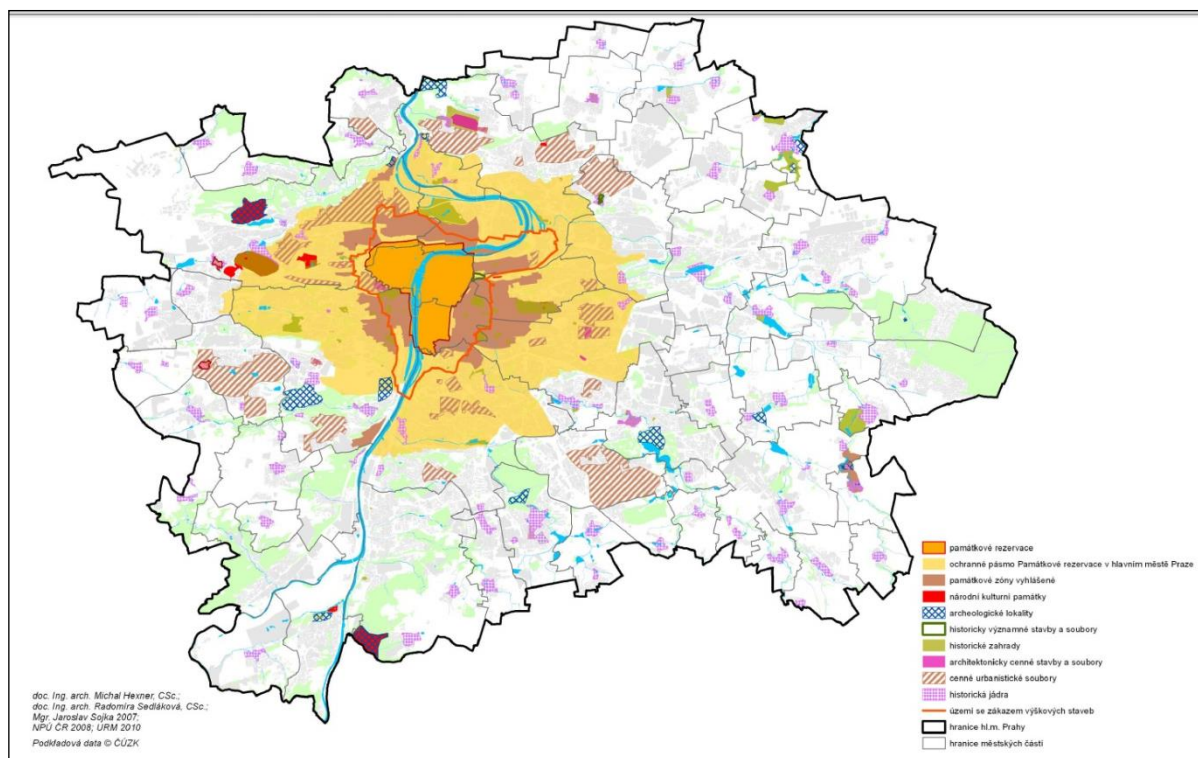
Památková zóna je chráněna jako územní celek s významnými kulturně-historickými a urbanisticko-architektonickými hodnotami. Na území hl. m. Prahy se nachází 15 městských památkových rezervací a 6 vesnických památkových rezervací.

Národní kulturní památka je nejvýznamnější objekt s výjimečnými společensko-kulturními, architektonickými, urbanistickými či uměleckými hodnotami.

Kulturní památka je významný objekt, který se vyznačuje společensko-kulturními, architektonickými, urbanistickými či uměleckými hodnotami.

Ochranné pásmo je vymezeno, vyžaduje-li to ochrana nemovité národní kulturní památky, nemovité kulturní památky, památkové rezervace, památkové zóny nebo jejich prostředí. (ÚAP hl. m. Prahy, 2012)

Obrázek 9 Kulturní hodnoty a památková ochrana na území hl. m Prahy - plochy

Zdroj: ÚAP hl. m. Prahy 2012

3.4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území

Potencionálně dotčené území ve smyslu ustanovení zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, je širší, než správní území Hlavního města Prahy jako kraje a přesahuje do Středočeského kraje. Proto bude ve fázi zpracování dokumentace posouzení vlivů na životní prostředí nutné rozšíření okruhu oslovených orgánů územní samosprávy a dotčených orgánů státní správy s působností i na území Středočeského kraje, především do obcí na území bývalých okresů Praha-východ a Praha-západ.

Toto území má typický charakter příměstské metropolitní oblasti. V návaznosti na města a obce, které se zde nacházejí a na koridory dopravní infrastruktury v tomto území dochází k rozvoji některých funkcí, souvisejících s fungováním hlavního města, ale také s ovlivňováním životního prostředí a veřejného zdraví.

V případě Prahy a jejího rozvoje jde především o ovlivnění rozvojem dopravní a technické infrastruktury. V silniční dopravě je nejzávažnějším zásahem do okolního území lokalizace vnějšího silničního okruhu města, dále zaústění některých silnic nebo dálnic a na ně navazujících silničních radiál.

V letecké dopravě je to ovlivnění rozšiřujícím se provozem na letišti Ruzyně a jeho dopravní obsluha, ale i zvýšený provoz na letišti Točná, který se stává předmětem stížností v přílehlé zástavbě.

V železniční dopravě se to týká nejen tzv. „nového spojení“ zaústujícího nově trati od severu a východu do železniční stanice Praha Hlavní nádraží, ale i rozvoje systému Pražské integrované dopravní obsluhy.

V technické infrastruktuře pak v závislosti na rozhodnutí o definitivním umístění Ústřední čistírny odpadních vod (ÚČOV) a nakládání s kaly z jejího provozu půjde zejména o kalové hospodářství. Svými vlivy i mimo území města zasahuje zásobování Prahy teplem, elektřinou, pitnou vodou, ve spojích a v odpadovém hospodářství.

Vzhledem k vysokému podílu agrocenóz v okolí Prahy byl orgány hlavního města, Středočeského kraje a Ministerstva životního prostředí v minulosti deklarován záměr vybudovat kolem Prahy prstenec lesů, přispívajících k biodiverzitě území, ke zlepšení klimatu, čistoty a vlhkosti ovzduší, posílení vodohospodářských a půdoochranných funkcí území a k rozšíření rekreačních příležitostí pro obyvatele Prahy a okolí. Tento záměr po odpovědném zvážení není v současnosti rozvíjen a prosazován v celém původně navrženém rozsahu, a nebyl proto ve své původní podobě promítnut do celoměstských koncepčních materiálů. V původně navrhované podobě byl shledán jako majetkoprávně i ekonomicky nereálný, nehledě ke skutečnosti, že výrazná část uvažovaných pozemků se nacházejí mimo správní území hl. m. Prahy. Počítá se však s realizací jeho dílčích segmentů tam, kde to dovolí vlastnické vztahy a zájmy, disponibilní prostředky a kde jde o pozemky na správním území hlavního města.

V rámci Pražského regionu lze nalézt kromě výrazných rozloh zemědělské i stará průmyslová města jako Kladno, Kralupy nad Vltavou, Neratovice, Čelákovice, která se potýkají dodnes se zátěží životního prostředí související s charakterem výroby (těžba a úprava uhlí, hutní, těžký chemický a strojírenský průmysl). V jižním segmentu s vyšším podílem lesů je více zastoupena rekreace. Životní prostředí poškozující výroba zde byla soustředěna do menších lokalit nebo byla z hlediska negativních vlivů na životní prostředí již výrazně zredukována (Beroun - Králův Dvůr, Mníšek pod Brdy, Příbram).

Dotčené území včetně okolí v Pražském regionu a v dalších průmyslových centrech kraje vykazuje tedy všechny znaky silně urbanizovaného, průmyslem a dopravou zatíženého území se všemi důsledky na kvalitu ovzduší, vod, půdy i bioty, s vysokou surovinovou a energetickou náročností lidských aktivit, produkcí odpadů a expozicí obyvatel hluku. Obsahuje však i rozsáhlá území přírodního nebo přírodě blízkého charakteru s relativně příznivým životním prostředím, včetně velko- i maloplošných chráněných území přírody a lokalit schválených nebo navržených do sítě NATURA 2000, území vhodných pro rekreaci i bydlení a hodných ochrany. Diferencovaný přístup k těmto územím je jednou z nutných zásad pro územní plánování v této oblasti.

4. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

Strategický plán hlavního města Prahy je dokumentem vytvářejícím základní rámec socioekonomického rozvoje města. Stanovuje strategické cíle, politiky, dílčí politiky a specifické cíle, které budou dále naplňovány jednotlivými opatřeními. Strategický plán představuje relativně obecný strategický rámec, který definuje hlavní směry socioekonomického rozvoje bez konkrétního detailního průmětu do území.

Strategický plán je připravován komunitní metodou zpracování na základě diskuze významných odborníků představitelů veřejné správy na úrovni hlavního města Prahy i na úrovni jednotlivých městských částí a v neposlední řadě za účasti podnikatelského i neziskového sektoru. V průběhu zpracování dokumentu byly k účasti aktivně přizvány i jednotlivé ekologické a další organizace, které se účastnily projednávání jednotlivých strategických cílů.

Předpokládané vlivy na životní prostředí není možné v této fázi zcela jednoznačně specifikovat, neboť návrhová část vlastní koncepce je doposud ve fázi zpracování. V následujících kapitolách jsou tedy vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví popsány především orientačně.

Podrobnější popis vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví bude možný až při stanovení konkrétních priorit, aktivit a opatření.

4.1. Vlivy z hlediska přírody krajiny

Z hlediska přírody a krajiny strategický plán nevytváří žádné předpoklady zvýšeného vlivu nebo zatížení jak jednotlivých typů území, tak i skupin rostlinných nebo živočišných druhů. Strategický plán vytváří předpoklady pro budoucí formulaci konkrétních opatření, které mohou mít charakter stavebních projektů, charakter rozhodnutí nebo legislativně technický charakter a které se mohou dále dotýkat zájmů ochrany přírody.

S současnou podobou strategického rámce, která je předložena k veřejnému projednávání a projednávání v rámci SEA, nejsou identifikovány žádné vlivy, které by mohly bezprostředně znamenat ohrožení přírody a krajiny.

Problematika prostředí je řešena ve strategickém cíli 5. Prostředí – Funkční a esteticky kvalitní prostředí ve městě, v rámci kterého jsou vymezeny politiky:

- 5.1 Zkvalitnění urbánního prostředí
- 5.2 Zkvalitnění přírodního prostředí
- 5.3 Zlepšování parametrů kvality ŽP
- 5.4 Podpora projektů udržitelnosti města
- 5.5 Ochrana přírody
- 5.6 Koncepce památkové péče

Důraz na celkovou kvalitu přírodního prostředí je veden především v rámci politiky 5.3. Zlepšování parametrů kvality ŽP, kde je kladen důraz na celkové postupné zlepšování jednotlivých měřitelných prvků životního prostředí s velkým důrazem především na snižování látek, jejichž emitentem je automobilová doprava.

Navržené politiky představují základní programový rámec, v rámci kterého jsou v této části projednávání pouze naznačeny konkrétní opatření, konkrétní rozhodnutí, nebo konkrétní kroky orgánů, které mohou vést k naplnění politik.

4.2. Vlivy z hlediska ochrany ovzduší, ochrany před nadměrným hlukem a veřejného zdraví

Z hlediska vlivu ochrany ovzduší, ochrany před nadměrným hlukem a ochrany veřejného zdraví, lze jako relevantní považovat především politiky v rámci 4. Strategického cíle Mobilita, kde v politice 4.2 Posílení metropolitní veřejné dopravy a v rámci politiky 4.4. Doprava v prostoru města je kladen důraz na posilování prostupnosti městského prostoru posílení výkonu veřejné dopravy ve všech jejích typech a redukce individuální osobní dopravy do města především do jeho památkové rezervace, tedy do centrálního města. Obě politiky budou navrhopvat taková opatření, které povedou ke snižování intenzity dopravní zátížení v centrální části města nebo na jeho významných dopravních směrech.

4.3. Vlivy z hlediska ochrany půdy a horninového prostředí

Návrh Aktualizace strategického plánu hlavního města Prahy se ve svých navržených politikách nijak nedotýká ochrany půd a horninového prostředí.

4.4. Vodní hospodářství

Problematika vodního hospodářství se v návrhu strategického plánu objevuje ve dvou podobách. Jednak je v rámci zvyšování environmentální i sociální prostupnosti a kvality urbánního prostředí kladen důraz na fenomén Vltavy a jeho možnosti při rozvoji struktury města. Strategický plán považuje řeku Vltavu za jednu z dosud nevyužitých sociálních a environmentálních os, která umožňuje spojovat zelené prostory v rámci rostlého města a okolního prostředí.

Vodní hospodářství se dále částečně dotýká politiky 6.6. Zvyšování odolnosti systémů města, kde bude strategický plán v rámci jednotlivých opatření navrhopvat i zvýšení míry ochrany proti povodněmi i na hlavních pražských přítocích Vltavy.

Strategický plán dále posiluje ochranu přírody a význam malých pražských vodních toků (potoků) které vytvářejí velmi významné ekologické stopy v morfologii města. V rámci politiky 4.4. Propojování přírodních a krajinných prvků je kladen důraz na využití environmentálního

významu volné zeleně podél jednotlivých vodotečí a využití těchto území podél vodních toků jako přirozených koridorů, které umožňují propojování jednotlivých prvků zachovalého přírodního prostředí.

4.5. Vlivy na další složky životního prostředí

Vlivy na další složky životního prostředí budou záviset na zaměření konkrétních projektových záměrů naplňujících Strategický plán hlavního města Prahy.

5. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

5.1. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky

Vzhledem k zaměření Strategického plánu hlavního města Prahy na území města nejsou očekávány významné vlivy koncepce přesahující hranice České republiky.

5.2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce

Mapové dokumentace nejsou součástí oznámení koncepce. Dokumentace znázorňující vývoj či stav určitého jevu jsou uvedeny především v kapitole C.

5.3. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví

Stěžejní informace o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví byly uvedeny v předchozích kapitolách.

5.4. Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

K vlivu Strategického plánu hlavního města Prahy bude třeba zpracovat Hodnocení vlivů realizace Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy na evropsky významné lokality sítě NATURA 2000 a požádat o stanovisko orgánu ochrany přírody, protože v řešeném území se nalézají evropsky významné lokality, které mohou být dotčeny záměry obsaženými v posuzované koncepci.

Do řešeného území zasahuje 12 evropsky významných lokalit (EVL) vyhlášených nařízením vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví „národní seznam“ evropsky významných lokalit. Tento seznam byl doplněn nařízením vlády č. 371/2009 Sb., kterým se mění NV č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění nařízení vlády č. 301/2007 Sb. Původních 8 EVL tak bylo doplněno o 4 další lokality.

Na území hlavního města Prahy není vyhlášena ani navržena žádná „ptačí oblast“.

Přehled evropsky významných lokalit (EVL) v řešeném území:

<u>Název lokality</u>	<u>Kód lokality</u>
Blatov a Xaverovský háj	CZ0110142
Břežanské údolí	CZ0213779
Havránka a Salabka	CZ0110049
Chuchelské háje	CZ0110040
Kaňon Vltavy u Sedlce	CZ0110154
Lochkovský profil	CZ0113005
Milíčovský les	CZ0113002
Obora Hvězda	CZ0113001
Praha - Letňany	CZ0113774
Praha - Petřín	CZ0113773
Prokopské údolí	CZ0113002
Radotínské údolí	CZ0114001

POUŽITÉ ZDROJE INFORMACÍ A DAT

Aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy 2014

Ročenka životního prostředí Praha 2012

Územně analytické podklady hl. m. Prahy 2012

Zásady územního rozvoje hl. m. Prahy

Vyhodnocení zásad územního rozvoje hl. m. Prahy na udržitelný rozvoj území

Vyhodnocení Aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy na udržitelný rozvoj území 2008

Vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj konceptu Územního plánu hl. m. Prahy 2011